

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemani:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne in praznične.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Državni zbor.

Dunaj, 5. novembra.

Ne gre. Parlamentarni stroj se vedno bolj ustavlja in čez dan se takorekoč vrti le eno kolo — danes posl. gospoda Holubowicza, rusinskega obstrukcionista. Gališki namestnik dr. Korytowski je pred tednom sadil po parlamentu najlepše rožice optimizma, gališki nasprotniki poljsko - rusinske sprave so mu bili dali vsakojake lepe obljube; toda v Galiciji se sme verovati le v to, kar je napisano in podpisano črno na belu in še v to ne vedno. Ko so tekom pogajanj, ki so se vršila od četrta, povprašali namestnika, kje ima garancije, da se bodo gališki škofje in njihovi pokorni politični služabniki res pošteno obnašali, ni mogel dati odgovora. Od dne do dne je postajalo razpoloženje slabše, situacija neugodnejša in mesto da bi bili poslanci danes, ko so se zopet zbrali, našli »prusto pot« k finančni reformi in drugim koristnim predlogom — so videli na klopi posl. Holubowicza grmado obstrukcionističnih spisov. Petdnevna pavza ni prav nič pomagala in tudi novi parlamentarni odmor, od jutri do torka, ne obeta po zatrdilih dobrih poznavalcev položaja nikakega uspeha. Parlamentarni načelniki se tolažijo s stari »počakajmo«, ne da bi imeli kakršnekoli garancije za to, da se bo ta taktika obnesla. Dokler pa se gališka zadeva ne uredi, ni upati na delazmožnost parlamenta, katera bi bila tem nujnejša in potrebnejša, ker se bližajo za vlado še kritičnejši časi. Dne 18. novembra pričnejo posvetovanja delegacij in parlament bo stopil v ozadje, akoravno bo najbrže tudi med delegacijami enkrat ali dvakrat na teden zboroval. Ako vztrajajo Rusini pri svoji taktiki, potem je skoraj izključeno, da se reši finančno reformo do konca tega leta. Ker je vlada ustvarila junktim med novimi davki in službeno pragmatiko, ne bo mogla te pragmatike pravočasno uveljaviti in koncem decembra grozi pasivna rezistenca pri pošti in telegrafu, v državnih uradih in na železnica. To bi pomenjalo katastrofo dosedanjega uprave in popolni bankerot vladajočega sistema bi bil s tem dovršen.

Razmere se razvijajo v smeri, ki vodi naravnost v politiko državnega preobrata potom obširnih in dalekosežnih oktrojev — na Češkem, v Galiciji, za reformo državnega gospodarstva in ojačenje armade.

Ta ustavna katastrofa bo našla Čehe in Nemce, Poljake in Rusine precej pripravljene. Ti narodi so formulirali svoje nacionalne zahteve, strnili pravočasno svoje politične sile in nobeden oktroj ne more na Češkem iti preko najvažnejših čeških ali nemških zahtev, ravnotako ne more v Galiciji zapostaviti rusinskih ali poljskih življenjskih interesov. Pri nas na jugu pa je položaj popolnoma drugačen. Jugoslovansko vprašanje se ne more dvigniti na nivo češkega in gališkega, akoravno je za državo morda važnejše, kakor ta dve obe skupaj. Nemci tlačijo našo zadevo k tlom ter jo s pomočjo vlade drže v podrejenosti afere drugega ali tretjega reda. Tudi z našo pomočjo, kajti baš jugoslovanska politična sila je najbolj razkosana in vsi poskusi jo strniti, se razbijejo ob trdi nesrečni skali klerikalne separatistično - sebičarske politike. Mi Jugoslovani ne premoremo skupnega narodnega programa, naša parlamentarna delegacija ne premore niti enega skupnega nastopa, kaj šele skupne organizacije. Kje nam je iskati krivcev, o tem ni treba razmišljati, tega ni treba na dolgo in široko razpravljati, ker dejanja govore. Že danes popoldne smo na kratko javili najnovejši **narodni škandal**, ki so ga zagrešili klerikalci. Od prizadete strani se je napredne in klerikalne poslance naprosilo za interpelacijo radi sistematičnega zapostavljanja slovenskih pravic pri državni železnici tržaške direkcije. Napredni poslanci so v smislu in po želji prizadetih krogov smatrali skupni nastop cele jugoslovanske delegacije za potreben in edino uspešen. Toda klerikalci so hoteli baš pri tej priliki pokazati, da ne marajo nikake skupnosti, na tihem so vložili interpelacijo za sebe in prisilili s tem tudi napredne poslance, da so nastopili samostojno. S tem je seveda učinek interpelacije znatno oslabilen, ker bo vlada takoj razvidela, da med Jugoslovani niti v elementarnih narodnih vprašanjih ni edinosti. Poslužila se bo prislovice duobus certantibus...

Današnje postopanje klerikalcev je sicer le posledica njihovega konsekventno nelojalnega zadržanja napram neklerikalnim jugoslovanskim tovarišem. Že poleti se je baš od napredne jugoslovanske strani (menimo, da je bil to poslanec dr. Rybač) sprožila ideja skupne energične intervencije pri železniškem ministru radi zapostavljanja slovenskih pravic na naših železnicah. Klerikalci so se delali, kakor da bi bili sporazumni, toda čim se je pričelo jesensko zasedanje, so zagrabili celo zadevo s svojega strankarsko - agitačnega stališča ter poslali k železniškemu ministru svojo deputacijo, ne da bi bili napredne poslance o tem koraku obvestili, ali se vsaj opravičili, da se kitijo s tujim perjem. Seveda trpi vsled take strankarske zlorabe narodnih interesov slovenska in jugoslovanska stvar, ter ugled in veljava cele naše delegacije.

Sicer so naši jugoslovanski poslanci poskusili klerikalno intrigo čim najbolj paralizirati, ter so pridobili za svojo interpelacijo tudi podpise čeških narodnih poslancev. Današnji slučaj dokazuje vsem zainteresiranim krogom, da se pravi, **narodni stvari le škodijo, ako se jo izroča tudi klerikalcem v dobrem in poštenem namenu ter upanju, da bo akcija uspešnejša, ako bo skupna.**

V zbornici je minula današnja seja mirno in apatično. Po govoru poslanca Holubowicza naj bi bil parlament razpravljati o njunem predlogu poslanca Malika glede misterioznih prodaj takozvanih arzenalnih zemljišč avstrijskemu Lloyd. Toda predlagatelj ni bilo v zbornici, k debati se ni oglasil nikdo in nujnost je propadla.

Načelniki strank so danes razpravljali o eventualnosti paralelnih sej. Vsaj dan naj bi se vršili dve seji, ena naj bi bila posvečena finančni reformi, oziroma obstrukcionizmu, druga pa debati o uvedbi češkega komisarijata. Akoravno se namreč Nemci protivijo tej debati, se je moral grof Stürgkh pod pritiskom Čehov odločiti, da odgovori na tozadevno češko interpelacijo in večina strank je za otvoritev debate. Ali se bodo paralelne seje res vršile, ali ne, to še ni določeno, ker se načelniki strank ne morejo zediniti, katera seja naj bo namenjena tej razpravi. Čehi

zahtevajo namreč, da se mora vršiti razprava v glavni, dnevni seji.

Jutri dopoldne se sestane tudi budgetni odsek, pred katerim bo pral Canadian - perilo poročevalcev pododseka poslanec Steinwender.

Ogrski državni zbor.

Justični minister Balogh je v včerajšnji seji ogrskega državnega zbora govoril za reformo porotnih sodišč. Seveda zveni tudi iz njegovega govora čisto strankarski glas ter skuša opravičiti zlasti one določbe, ki so namenjene samo proti opozicionalnemu časopisu. Govorila sta nato poslanca Kelemen in Brody, ki dokazuje, da ni bilo nikdar prej govora o kakšni utesnitvi kompetence porotnih sodišč v tiskovnih zadevah. Predloga ima edini namen udariti opozicionalno časopisje, zato bi bilo boljše, če bi predloga sploh ne bila sprejeta.

Nato govori poslanec Lehel Hedervary o zadevi igralnice na Margaretnem otoku. Izjavlja, da je izvedel, da je Splošna prometna delniška družba v seji svojega ravnateljstva zaračunala 2.175.000 K pod naslovom »koncesija za igralnico«. To je prava vsota za diskretne izdatke, ki so bili dovoljeni in izplačani. V seji 30. oktobra je izjavil poslanec Mandy v zbornici, da mu je slučajno ta stvar znana. To pa ne odgovarja resnici, ker je bil poslanec Mandy popolnoma informiran o celi zadevi. — Predsednik izjavi, da bo zadevo izročil inkompatibilitetnemu odseku.

Ker je bila zbornica predvčerajšnjem sklenila, da naj se vlagajo včeraj ob pol 2. popoldne interpelacije, predlaga predsednik, da naj se prekine debata o porotniški predlogi in da se naj vrši prihodnja seja danes ob 10. dopoldne z dnevnim redom: Nadaljevanje debate o porotniških predlogih.

Poslanec Huszar izjavlja, da bo stavil protipredlog, ker je to zadeva, ki razburja celo deželo. — Predsednik pozivlja poslance, naj govori k stvari.

Opozicija prične s strahovitim hruščem. Poslanec Eitner vrže paket igralnih kart na mizo z besedami: »Croupiers, faites votre jeu!«, kar

sprejme opozicija s hrupnim ploskanjem in ovacijami za poslanca. Delavna stranka hrupno protestira.

Ko se hrup poleže izroči predsednik z glasovi večine poslanca Eitnerja imunitetnemu odseku.

Poslanec Huszar govori nato dalje, kar pa predsedniku in večini ni všeč, vsled česar mu vzame predsednik besedo z motivacijo, da govori predolgo. Strahoviti kravali na klopek opozicije.

Nato suspendira predsednik sejo.

Stajersko.

Iz Rajhenburga. Minule praznike je napravilo na obiskovalce pokopališča kar najslabši vtisk, da ni dala duhovščina groba prejšnjega župnika Walterja, ki je bil pri faranih jako priljubljen, prav nič očitati. To znači neko srčno surovost in brezobzirnost, ki je mi navadni ljudje niti ne moremo razumeti. Župnik in oba kaplana gotovo vedo za Walterjev grob — a po glavi jim hodijo druge skrbi.

Iz Rajhenburga. Na tukajšnjem pokopališču je bil lani pokopan pravoslavni avstrijski vojak iz Bosne. Med železnično vožnjo je siromak nenadoma umrl in pokopali so ga z vsemi vojaškimi častmi v Rajhenburgu. Župan rajhenburški mu je hotel dati grob označiti za minule praznike — a se mu je to prepovedalo, češ, da omenjeni vojak ni naše vere. Za to brezobzirnost proti ubogemu avstrijskemu vojaku bo gotovo naša č. duhovščina še posebej odlikovana.

Iz Konjic. Časopisi so poročali, da pojde okrajni glavar v Konjicah pl. Lehman v pokoj. Okrajno glavarstvo Konjice obsega le konjiški sodni okraj, v katerem prebiva — lahko se reče — samo slovensko prebivalstvo. Se tista peščica tržanov v Konjicah in v Vitanju, ki se prištevajo Nemcem, zna bolj slovensko kakor nemško. Mi zahtevamo kot naslednika Slovenca, ali vsaj nepristranskega človeka, ki je slovenščine v govoru in pisavi popolnoma zmožen, ki tudi rad v slovenskem jeziku uraduje, sploh vseskozi v jezikovnem oziru pravičnega in nam naklonjenega moža. — Gospodje državni in deželni poslanci, brigajte se za to ime-

LISTEK.

Cerkvene miši.

Povest iz sedanjosti

Spisal L. C.

(Dalje.)

XVIII.

Kaj mari meni tvoja
zlata dota!
Ti sama moje čisto si
zlato!

A š k e r c: Pesnitve.

Med tem, ko so se vršile v prejšnjih poglavjih opisane velike izpremembe v orehovljski župniji, se je pa bolni Marjetici Novakovi polagoma vedno bolj vračalo zdravje. Dasi še slaba, je vendar že parkrat zapustila svojo rodno hišo ter se v spremstvu svoje prijateljice Lenice Šteblajeve podala na krajše izprehode ter pri tem obiskovala s svojo prijateljico - spremljevalko vse one kraje, na katere so obe prijateljici vezali prijetni spomini iz detinskih let. Svoje izprehode sta si pa seveda še krajšali z najprijetnejšimi razgovori o Stanku in Ivanu. Stanko Kovač je svoji mladi nevestici pridno dopisoval ter ji obetal, da jo pri prvi priliki preseneti s svojim obiskom.

Stanko Kovač je svojo obljubo tudi izpolnil, ker je prišel v ponedeljek po prvem nastopu mladega kaplana Urha Čuka v Orehovlje obiskat svojo nevesto in svoje starše. Prišel pa ni sam, temveč pripeljal je s seboj tudi svojega, po letih nekoliko starejšega prijatelja dr. Frana Ražuna, zdravnika v prestolnem mestu. Tega svojega prijatelja zdravnika je namreč naprosil, da bi šel z njim v Orehovlje, da bi le-tam natančno preiskal njegovo nevesto. Mladi dr. Ražun je v zvezi s svojo mladostjo vžival namreč odlično ime med ljubljanskimi zdravniki, vsled česar je bil Stanko prepričan, da mu bode prijatelj zdravnik odkrito povedal, kako je z zdravjem njegove ljubljene neveste in kaj je treba ukreniti, da bode skoro popolnoma okrevala in mu sledila pred altar, da le-tam še enkrat slovesno ponovita medsebojno obljubo večne ljubezni in zvestobe.

Sprejem ženina Stanko Kovač je bil nad vse prisrčen v županovi hiši in je njegov obisk vsaj začasno izbrisal tudi vsa nespornost, ki so se v zadnjem času pojavljala med materjo vdovo na eni strani in med sinom in hčerko na drugi strani, ravnotako prisrčno so sprejeli županovi tudi Stankovega prijatelja dr. Ražuna.

V ozkem rodbinskem krogu, katerega so se razun Novakovih

udeležili le še Kovačevi in dr. Ražun, so slavili potem tiho zaročnik med Novakovo Marjetico in inženirjem Stanko Kovačem. Obema zaročencema se je bralo raz obraz, da se je tu našlo dvoje ljubečih src, ki nosita že sama v sebi poročstvo za neskaljeno življensko srečo.

Stanko Kovač je ves srečen pripovedoval zbranim svojim in svoje neveste sorodnikom, kako napreduje v svoji službi pri deželnem odboru, koliko ima raznega dela in kako z veseljem izvršuje odgovorne naloge svojega inženirskega poklica. Tudi je z veseljem omenjal svojo lepo bodočnost, ker se pri deželi vedno bolj kopičijo tehnična dela in ker se vsled tega pojavlja tudi potreba, da bode skoro zopet treba pomožiti tehnične moči pri deželnem odboru. To bode pa imelo za posledico hitrejšo napredovanje doslej nameščenih tehnikov v službi, vsled česar ima zanesljivo upanje, da postane v najkrajšem času definitivno v svoji službi in da si bode vsled tega mogel tudi v najkrajšem času ustanoviti svoje lastno ognjišče, okrog katerega se bode kot njegova dobra ženica skoro, skoro sukala njegova Marjetica.

Od teh strogo rodbinskih pogovorov so prešli zbrani Novakovi in Kovačevi skoro tudi na druge razgovore bolj splošnega značaja, pri katerih je imel odlično besedo mladi

zdravnik dr. Ražun, ki je vedel posebno mnogo mikavnega povedati iz svojega težavnega zdravniškega poklica. Dotaknil se je pri tem tudi Marjetičinega stanja in zdravja ter z ozirom na natančno zdravniško preiskavo, ki jo je takoj po svojem prihodu v županovo hišo izvršil pri Marjetici Novakovi, izjavil, da bode morala Marjetica za nekaj tednov na jug, da popolnoma okreva in da izginijo zadnji sledovi prestane težke bolezni. Nasvetoval jim je prijazni Gruž pri Dubrovniku, čegar milo obnebe bode nedvomno izbrisalo zadnje sledove bolezni pri Marjetici in ji prineslo popolno okrevanje, da bode potem lahko sledila pred altar njegovemu prijatelju Stanku Kovaču. Omenil je tudi, da ima v Dubrovniku prav dobrega prijatelja iz vseučilišnih let, ki se je nastanil kot domačin v Dubrovniku, kjer ima kot priznani zdravnik jako veliko prakso. Obljubil je, da bode pisal temu svojemu prijatelju in mu v tem toplo priporočal Marjetico.

Na predlog in nasvet zdravnika dr. Ražuna se je začel živahen razgovor, čegar konec je bil ta, da se je odločilo poslati Marjetico na jug in sicer tje, kamor je nasvetoval dr. Ražun.

Ostalo je pa odprto le še vprašanje, kdo naj spremi na jug Marjetico, ker so si bili v tem vsi edini, da ne more sama napraviti tako velike-

ga potovanja in da ne more tako dolgo časa ostati čisto sama med tujimi ljudmi. Vsi so računali pri tem v prvi vrsti na njeno mater, vendar so morali po treznem preudarku vseh dejanskih razmer priti do zaključka, da mati županja ne more zapustiti svojega sina Ivana in pustiti svoje domače hiše brez gospodinj. Radi tega so začeli misliti na to in ono osebo, ki naj bi spremljala Marjetico v Dalmacijo, vendar pa niso mogli najti prave osebe.

Iz te zadrege jih je rešila Marjetica sama, ki je začela prositi svojo mater in svojega brata, da naj bi dali z njo njeno prijateljico Lenico Šteblajevo, ki bi se gotovo mogla odtegniti za par tednov od svojega očeta, bratcev in sester, če bi jo nadomestila ta čas njena v bližnjem mestu živeča teta, ki je tudi po smrti njene matere pred leti prišla za nekaj časa na pomoč osamelemu vdovu in njegovim sirotam.

Ta prošnja je našla takoj ugodna tla pri ženinu Stanku Kovaču, njegovemu očetu Franu Kovaču in posebni še pri bratu Ivanu, ki so vsi z odkritim veseljem pozdravili to srečno misel Marjetice Novakove.

Le mati županja se je upirala odločno Lenici Šteblajevi kot spremljevalki, češ, da jo njen oče kravo potrebuje pri svoji hiši in da bi tudi mladi župni upravitelj gotovo ne videl rad, če bi odšla najboljša cerkve-

novanje; pa o pravem času je treba delati!

Od Male nedelje pri Ljutomeru. (Slabe varnostne razmere.) Pri nas so požigi in razna nasilstva kar na dnevnom redu — prav kakor bi bili kje v Albaniji. Posestniki Gregorič v Moravcih je nekdo letos porezal mnogo trt in sadnega drevja ter ji napravil mnogo škode, sedaj pa ji je parkrat zaporedoma potrl vsa okna. Ljudstvo pravi, da dela to neki Vincencij Vrtnjak, po domače Petek, ki ima z omenjeno posestnico neka nasprotja. Pri Mali nedelji je vendar sedaj orožniška postaja. Ali ne stori ta svoje dolžnosti v polnem obsegu, da bi enaka nasilstva kot v slučaju Gregorič ponehala? Opozarjamo na razmere pri Mali nedelji tudi ljubomersko okrajno glavarstvo.

Od Sv. Barbare v Haložah. Bralno društvo »Naprej« priredi v nedeljo, dne 9. novembra ob pol 3. popoldne srečolov pri gosp. Zavcu. Čisti dohodek je namenjen za domačo šolarsko kuhinjo.

Iz Maribora. Gledišče. Anzengruberjeva narodna igra »Četrta božja zapoved« je privabila v soboto 1. novembra veliko občinstva, da je bila dvorana skoro razprodana. S predstavo smo bili zadovoljni, vendar pa je omeniti, da je v celoti zastajala za prejšnjimi vpriporitvami. Igra sama ni bogve kako spretno zgrajena, razen tega pa zahteva toliko obojstva, da si je intencija moralna pritegniti obilo novih diletskih moči. Naštudirali so jo dobro kljub oviram, ki so očividne, kadar je treba izročiti novincem težavne in velike vloge. — Prihodnjo predstavo je naznanilo Dramatično društvo na 16. t. m. in sicer burko »Uboგი მოჭიქე«.

Drobne novice. Obesil se je v nekem gozdu blizu Maribora 17letni kontorist Jožef Legat, in sicer zaradi prehlupa noči okregali. — V Gaberju pri Celju sta na praznik posilila tovarniška delavca Franc Lampret in Janez Gross devet let staro deklico, ki je vsled tega hudo zbolela. — Ponesrečil se je posestnik in konjač Anton Žnidaršič pri Vranskem. Padel je s poda in se tako potolkel, da je na poškodbah umrl. — Zgoraj je v Arji vasi v ponedeljek zvečer enonadstropna hiša veleposestnika Hansa Jeschouniga. Ogenj je bojda nastal vsled neke napake v dimniku. — Umrl je v Lipnici zasebnik Karel Tschampa, poprej trgovac na Glavrem trgu v Mariboru.

Koroško.

S Koroškega. Ob Dravi, na mejišči slovenskih občin Škocijan in Rikarjavas stoji postajica Južne železnice Rikarjavas. Tam je bil dne 2. novembra v službi neki mlad deček, ki nikakor ni hotel razumeti slovenskega jezika. Med drugim je prav pošteno nahlulil tudi dva slovenska potnika, ki sta zahtevala vozne listke v Celovec. Nastal je prepri in mladi mož se je vdal šele, ko je prišla neka gospa Slovenka, ki je posredovala pri nadutem Nemcu. Mladega uradnika so podpirali tudi navzoči nemški turisti, ki so delali grozne obraze proti Slovincem. Uprava Južne železnice se poziva, da naj nastavlja in začasno nadomešča na slovenske postaje uradnike Slovence, ali pa že

vsaj take Nemce, ki razumejo in ki so tudi voljni odgovarjati slovenskim strankam v slovenskem jeziku.

Neznane ob Dravi. V terek je zapazil stražnik v Beljaku ob Dravi moža, ki se je slačil in metal obleko v vodo. Stražnik je skočil k njemu in ga prijel ravno v trenotku, ko je hotel že skoro popolnoma slečen skočiti v vodo. Odpeljal ga je v bolnišnico. Mož ne govori nič, pri sebi nima nobenih listin in še sedaj se ne ve, kdo je.

Brata okradel. Pri nekem posestniku v okolici Trbiža sta služila brata Matija in Edvard Mlekuš iz Bovca. Pred nekaj dnevi je izginil Edvard neznan kam in je odnesel skoro več bratove obleke in čevljev in okrog 180 K denarja.

Primorsko.

Rop in umor. Na kranjsko - primorski meji pri Sinadolah poleg Senožet se je dne 4. novembra ob 8. zvečer zgodil roparski umor. Umorjen je bil Matevž Škrjanec. Voz, na katerem se je vozil je bil krvav, na mestu, kjer je bil napaden, je bilo kraj cestnega jarka nekaj možgan. Ko so konji sami domov prišli in je gospodar videl, da je voz krvav, je šel Škrjanca iskat. Našel ga je blizu mesta napada, onstran jarka brezvestnega. Pomagati pa mu ni bilo in je po hudem trpljenju ob 4. zj. umrl. Škrjanec je bil oropan in je bila njegova suknja odnesena kakih 130 korakov. Sumi se, da je bil napad namenjen Škrjančevemu gospodarju Francu Čehovinu, veletržcu s senom, a usoda je zadel Čehovinovega dolgoletnega hlapca, ko se je vračal iz Trsta. Umorjeni hlapec je bil vrl poštnjak in priljubljen v celem okraju. Star je bil 55 let in je več kakor 35 let zvesto in pošteno opravljal furmansko službo ter si s svojo pridnostjo pridobil precej lepo premoženje. Zapustil je vdovo in šestero otrok.

Oproščena veleizdajalca. Gorlško sodišče je ustavilo postopanje proti Avstrijcu Fillaku in proti Italijanu Beanu, ki sta bila obdolžena veleizdaje. Fillaka so takoj izpustili, Beana pa so izgnali iz Avstrije.

Laški dijaki v Trstu so nalepili po mestu lepake, ki vabijo laško občinstvo na velik ljudski šod, ki ga prirede dijaki za laško pravno fakulteto v Trstu. Dijaki pozivljajo s tem lepaki množico, da naj se polnoštevilno udeleži tega šoda, ki naj jasno pokaže opravičene (?) zahteve laške glede tržaške univerze. Seveda je to provokacija, naperjena pred vsem proti vladi, potem pa proti drugim narodnostim v Trstu. Ta provokacija se je pokazala tako javno, da so varnostne oblasti te lepake skoro do polovice pobelile in se z lepakov sedaj ne razvdi, kaj da pravzaprav hočejo laški dijaki, ki tvorijo naraščaj laškega irredentizma v Trstu.

Kuga. V Trstu je umrl na parniku »Sofia Hohenberg« en mornar za kugo.

Eksplodizija na parniku »Atlantica«. Včeraj ob 8. zjutraj je eksplodiral na parniku »Atlantica« v strojnem oddelku kotel za acetilensko razsvetljavo. K sreči ni bilo v kotlu mnogo plina. Nastal je požar, katerega pa so mornarji takoj zadušili. Pri eksploziji sta bila težko ranjena dva mornarja, katera so morali prepeljati takoj v bolnišnico.

Ljubosumnost. V bližini bolnišnice v Trstu je hotel ustreliti včeraj 26letni Ivan Segvin iz Proseka svojo soprogo. V zadnjem trenotku mu je izbil stražnik samokres iz roke. Zena, ki je bila babica, je pobegnila. — Segvin, ki je šele štiri leta oženjen, je izpovedal, da je že delj časa ljubosumen na ženo. Pred par dnevi je dobil v njeni omari ljubavno pismo iz Vidma. To ga je tako razburilo, da se je hotel nad nezvesto ženo maščevati, ni pa imel namena žene usmrtiti. Žene še niso dobili.

Strelna je udarila nedaleč od Počreča v hišo vdove 48letne Ivane Valentinič. V hiši je bila vdova sama, njeni otroci, ima jih šest, pa so bili k sreči odsotni. Vdovo so našli v hiši vso ožgano in mrtvo.

Dalmacija - Albanija. Kakor smo že včeraj poročali kratko na drugem mestu, je predložila vlada državne-mu zboru naknadno pogodbo o plovnosti in poštni konvenciji z avstrijskim Lloydom glede avstrijsko - albanske paroplovbe. Ta pogodba vsebuje v glavnem sledeče: Državna uprava si pridrži pravico, da lahko v poljubnem ji času zahteva od Lloydja, da uvede mesto četrte tedenske vožnje Trst - Kotor dalmatinsko - albansko brzovozno vožnjo Trst - Gruž - albanska pristanišča - Krf, in sicer tedensko tja in nazaj. Lloyd pa se zaveže, da ustanovi to vožnjo tri mesece po tozadevnem zahtevku vlade. V tem slučaju pa ne pridejo v poštev nadalje tedenske vožnje Trst - Kotor. Za te vožnje bo dala država všteti donesek za prevoz pošte letno 320.000 K. Obenem pa si pridrži državna uprava tudi trimesečni preklic teh voženj. V tem slučaju pa stopijo zopet v veljavo določbe glede četrte, pete, šeste in sedme tedenske vožnje Trst - Kotor paroplovne in poštne pogodbe z dne 15. oktobra 1909. Državna uprava namerava s tem pomnožiti trgovske zveze z Albanijo in v splošnem okrepiti svoje gospodarsko-politično stališče ob Jadranskem morju.

Velike nerednosti pri mestni upravi na Reki. — Ravnatelj carinskih uradov suspendiran. Kakor smo že sivočasno poročali, je pozval reški namestnik posebno vladno komisijo, da izvrši natančno revizijo v vseh oddelkih reške mestne uprave. Ta komisija je končala pred kratkim svoje delo in dognala pri mestni upravi velike nerednosti, katere so zakrivila nezmerno, brezvestni in lahkomišelnji uradniki. Posebno velike nerednosti je odkrila komisija pri mestni upravi konsumnih davkov. Podrobnosti še niso znane. Pač pa morajo biti nerednosti precej velike, kajti na podlagi izjav te komisije je guverner ravnatelja mestnih carinskih uradov Antona Ravisinija, člana laške kamore, začasno suspendiral, s pridržkom, da mora biti ravnatelj vsak čas na razpolago. Medtem se bo nadaljevala natančna preiskava o delovanju mestnih uradov tekom zadnjih let. Ta odredba guvernerja je vzbudila v mestu veliko pozornost. Posebno pobiti so Lahi, katerih gospodarstvo izkazuje v naših primorskih mestih vedno večje rane, vsled katerih bo izkrmavala in mora končno izkrmavati avstrijska in laška irredenta in pridejo do pravice do sedaj zatirani, tlačeni in ogoljufani davkoplačevalci drugih narodnosti.

XIX.

Le kdor ustvarja, zida, junak je tak kaj prida!
A šker c: Jadranski biseri.
Toda nekaj mi leži na srcu.
Modrijan si, znan po našem mestu.
Čista tvoja se beseda tehtna.
A šker c: Akropolis in piramide.

Mladi kaplan Urh Čuk se je med tem polotil z vsemi silami in z vso vnamo dela za ustanovitev posojilnice za Orehovalje in orehovaljski kot, pri čemur mu je s svojim svetom zvesto stal ob strani župni upravitelj dr. Jurij Podpečnik, ki ga je posebej opozarjal na razne gospodarje, katere bi kazalo pritegniti v načelstvo in nadzorništvo novega zavoda. Na nasvet župnega upravitelja je obiskal Urh Čuk navedene mu gospodarje, katere je potem z različnim uspehom skušal pridobiti za svojo idejo. Pri gospodarjih samih ni našel posebnega razumevanja in še manj navdušenja za svojo misel, tem več sreče je pa imel pri njihovih boljših polovih, ki so se takoj navdušile za kaplanovo misel ter tudi v tem smislu poskušale plivati na svoje zakonske moke. Potom ženske pomoči se je posrečilo Urhu Čuku pridobiti nekaj boljših gospodarjev za posojilnico in doseči od njih obljubo, da

Volilci somišljeniki!

Dolžnost in pravica vsakega somišljenika je, da se sam osebno prepriča, če je vpisan v volilni imenik ali ne.

Volilni imeniki za splošno in mestno kurijo bodo razgrnjeni na magistratu

od 3. do 11. novembra.

Vsak volilec somišljenik naj se tekom teh dni potruži na magistrat pogledat, če je vpisan ali ne. Kdor ni, naj takoj reklamira. Vsa pojasnila glede reklamiranja daje tajništvo napredne stranke ves dan v Wolfovi ulici 10, I. nadstropje.

Volilci! Reklamacijska doba je kratka!
Pobrigajte se pravočasno za volilni imenik! Pozneje so vse pritožbe brezuspešne!

Dnevne vesti.

+ **Nič kontrole ni.** Med gospodarstvom mestne občine in med gospodarstvom dežele je bistven razloček. Gospodarstvo mestne občine stoji pod kontrolo. Deželni odbor ima nad mestnim gospodarstvom vso oblast: vsak čas so mu na razpolaganje vse knjige, vse pobotnice, vsi izkazi, omogočeno mu je najstrožje nadzorstvo. Deželni odbor tudi kontrolira mestno občino na vse načine. Vse mogoče stvari zahteva, a kaj, ko je vse v **vzornem redu**. Tudi z mestnim ubožnim zakladom je tako. Niti vinarja ni dobiti, ki bi ne bil pravilno izdan, vknjižen in izkazan — vse je v največjem redu. A ker ni bilo mogoče mestni občini nič utemeljenega očitati, so škofovi bravoti napadli občino z lažmi. Plačilo za to lopovstvo bodo dobili pri **sodišču**, kajti liberalci imajo čiste vesti in čiste roke in se **nič ne boje sodišča**, kakor gotovi **klerikalni poštenjakoviči**. A med tem, ko stoji mestna občina pod strogo kontrolo — ni nad deželnim odborom **nikake kontrole**. Se kontrola dež. zbora je samo navidezna. To se je pokazalo na pr. pri predlogu, naj se predlože posebni mešani komisiji vsi računi in načrti glede **Završnice**. Klerikalci niso hoteli pokazati računov. Stotisoče deželnega denarja so zapravili za Završnico, iz katere nikoli nič ne bo, a **računov in načrtov niso pokazali**. Česa pa so se imeli bati, zakaj pa jih je bilo strah pokazati račune? Nekaj mora že biti, da so se s tako zverinsko silo branili pokazati račune. Dalje: Deželnemu zboru niso dali nobenega izkaza o podeljenih podporah. Delili so podpore z nesramno pristranostjo: imeli so denarja za vse mogoče klerikalne lumpe, zdrave, nažrte pristaje in za premožne agitatorje, celo za kaplane in frančiškane, ki imajo lahko denarja kolikor ga hočejo, dočim bolnim, bednim in potrebnim ljudem niso ničesar privoščili. Nešteto slučajev o tem početju je prišlo že na dan, a dež. zbor še v položaj ni prišel, da bi bil izvedel, kako so se razdeljevale podpore, kaj še da bi bil mogel kontrolirati te izdatke. Sem spada tudi javni škandal, da se privatne osebe za zabavo in agitacijo vozarijo na deželne stroške z avtomobili. Ti avtomobili so namenjeni za službeno porabo in navadno frotstvo je, če se s njim vozarijo ljud-

je neslužbeno na deželne stroške. Pa dež. zbor ne bo nikoli izvedel, koliko tisočakov je šlo dež. denarja v nič vsed neuradnega vozarenja z avtomobili. Nikoli! Tako nima dež. odbor nikake kontrole nad sabo in dela kar hoče. Milijoni gredo skoz njegove roke, pa noben človek ne ve, če so prav porabljeni ali ne, če so pravilno izdani ali ukradeni. Zato tudi že po vseh kronovinah kriče, naj se uvedejo **kontrolne instance** nad deželnimi odbori, da se bodo izdatki kontrolirali. Vse na svetu stoji pod kako kontrolo, tudi drž. gospodarstvo, samo nad dež. odbori ni nobene kontrole. Če pride potem na krmljo kaka taka družba, kakor so kranjski klerikalci, potem seveda ne more nihče vedeti, kaj in kako se godi. Vse na svetu je pod kontrolo — tudi mestna občina — samo dež. odbor ne in se kontrole tako boji, da še računov neče pokazati!

+ **Šod klerikalnih zaupnikov.** Včeraj so zborovali v Ljubljani klerikalni zaupniki, da postavijo kandidata za prihodnje deželnozbornske volitve. Na shodu je imel veliko besedo dr. Šusteršič, ki je bil zopet za tri leta izvoljen za načelnika stranke. »Slovenec« prinaša pač obširno Šusteršičev govor, ne pove pa nič, **kako so se klerikalci med seboj prepirali**. Tako so se dajali, da za nekateri kraje **se kandidatov niso postavili**. Temu prepiru seveda ni pripisoval nobenega pomena, kajti v zadnji uri se bodo klerikalci že zopet zedinili. Samo značilno za mišljenje med najvnetejšimi pristaji v stranki je, da so se upali nastopiti s **pritožbami** proti stranki, **grajati** njeno delovanje in javno obsojati posamezne dosedanjih poslancev. Za splošni volilni razred so postavili klerikalci sledeče kandidate: Miha Dimnik v Jaršah (Ljubljanska okolica), tehtant Ivan Lavrenčič v Kamniku (Kamnik - Brdo), prof. E. Jarc (Kranj - Škofja Loka), fajmošter J. Piber v Gorjah (Radovljica - Kranjska gora - Tržič), dr. V. Pegan (Postojna - Senožet), dr. Ilirski - Bistrica - Vipava - Lož), Anton Kobi na Bregu (Vrhnika - Logatec - Idrija - Cerknica), fajmošter Janez Hladnik v Trebelnem (Krško - Kostanjevica - Mokronog - Trebnje), dr. Ivan Zajec (Litija - Višnja gora - Radeče), učitelj Fr. Jaklič v Doprepoljah (Kočevje - Vel. Lašče - Ribnica - Žužemberk), župan Alojzij Mihelič v Lokvici (Novo mesto - Črnomelj - Metlika). — **Splošni volilni razred je vendar namenjen v prvi vrsti delavskemu stanu**, a klerikalci niso postavili **ne enega delavskega kandidata**, pač pa kar tri farje! Za kmečke občine so postavljali sledeči kandidati: Dr. Šusteršič in Fr. Povše (Ljubljanska okolica - Vrhnika), dr. Krek (Kamnik - Brdo), Fr. Demšar s Česnjice in Ivan Zabret iz Bobovka (Kranj - Tržič - Škofja Loka); Josip Pogačnik (Radovljica - Kranjska gora), Fr. Drobnič v Novi Vasi in dr. Ignacij Žitnik (Postojna - Logatec - Senožet - Lož - Ilirski Bistrica - Cerknica), Bogomir Perhavec v Vipavi (Vipava - Idrija), Jos. Zirc v Kandiji (Novo mesto - Kostanjevica - Krško), dr. E. Lampe, Fr. Košak na Grosupljem in Ivan Vehovec v Žužemberku (Trebnje - Višnja gora - Žužemberk - Mokronog - Litija - Radeče), Karol Dermastja v Ljubljani (Črnomelj - Metlika). **Kandidatov za**

na pevka za dalj časa iz Orehovalj. Posebno bi ji bila neljuba zamera pri župnem upravitelju dr. Podpečniku, ki se je cel čas, od kar je v Orehovaljah, kazal tako odkritega prijatelja njeni hiši.

Poslednji pomislek je pa takoj pobil nadučitelj Fran Kovač, češ, da je zadostno cerkvenih pevk in da bode on kot organist že znal si začasno preskrbeti primerno nadomestilo za odšlo Lenico.

»Če ne bode drugače,« je omenil šaljivo, »bodem pa nekoliko krepkeje pritiskal na pedale, da bodo orglje bolj mogočno bučale, ker potem ne bode nihče opazil, da Lenice ni na koru med pevkami.«

Tako se je tudi to vprašanje srečno rešilo, ker je mati županja vočigled soglasnosti obmolnila in ni več ugovarjala. Drugi dan sta se vrnila nazaj v Ljubljano zdravnik dr. Ražun in ženin Stanko Kovač, ki je ob slovesu še obljubil svoji nevesti, da jo bode, če mu bode le pripuščale službene razmere, spremljal na potu v Dalmacijo vsaj do Reke, kjer bode skrbno pazil, da se Marjetica ne bode preveč ustrašila velike vode. Odhod Marjetice na jug se je pa na poseben nasvet zdravnika dr. Ražuna določil tako, da bode odpotovala že bodočo soboto, če dotlej dobi njena prijateljica Lenica dovoljenje, da jo sme spremljati.

Po precejšnjih težavah je Lenica potem, ko je Ivan s primerno vso-

to pridobil za to misel cerkvenika Miho Šteblaja, dobila od svojega očeta dovoljenje, da sme oditi kot spremljevalka županove Marjetice na jug. Ker je bila županova hiša bogato založena z vso potrebno obleko in perilom, je bila vsa stvar s tem v redu in sta mogli Marjetica in Lenica tudi že bodočo soboto odpotovati proti beli Ljubljani, kjer se jima je ves srečen pridružil še Stanko Kovač, da jih spremi po železnici do Reke, kjer sta se potem vkrcali na parnik ogrsko - hrvaške parobrodne družbe. Vožnja od Ljubljane do Reke potekla je mladim potnikom kaj hitro, ker je znal Stanko Kovač zanimivo opisovati mladima deklicama kraje, skozi katere so se vozili z jadrno hitrostjo. Med tem pa ni pozabil dati svoji nevestici polno košarico dobrih naukov, kako se ji je vesti na ladji in potem v Dalmaciji, kako ima skrbno paziti na se in svoje zdravje, da se skoro vrne popolnoma okrevana in da se bode skoro potem mogla vršiti tudi poroka. Izročil ji je tudi še posebno priporočilno pismo zdravnika dr. Frana Ražuna na njegovega dubrovniškega zdravnika prijatelja.

S solzami v očeh sta se poslovila na lepem reškem pomolu mlada zaročenca: Marjetica, da gre na solnčni jug iskat popolnega okrevanja in Stanko, da se vrne v megleno Ljubljano pripravljat gorko gnezdece svoji ljubljeni nevestici.

Vsebinska tega pisma je sicer nekoliko poparila kaplana, ker je z gotovostjo računal, da se bode Urban Rak štel za posebno počaščenega, ako se mu ponudi odlično mesto načelnika pri novem zavodu. Niti verjeti ni mogel, da se ta Urban Rak, o čegar imovitosti in bogatem pokojnem duhovnem stricu je slišal od vseh strani naravnost bajne stvari, drzne odkloniti ponudeno mu čast.

Ker je med tem že spoznal izvanredno spretnost in premetenost dr. Jurija Podpečnika, se je s tem pismom brezoviškega župnika tudi takoj zatekel k njemu, da mu pomore s svojim svetom, kaj mu je sedaj storiti. Dr. Jurij Podpečnik je pred vsem prečital pismo brezoviškega župnika in potem vprašal mladega kaplana, kaj misli sedaj ukreniti.

»Ne vem, prav nič ne vem, prečastiti gospod župni upravitelj,« odgovoril je Urh Čuk, »kaj naj sedaj storim. Izmed vseh onih mož, katere sem pridobil za svojo misel in ki so mi obljubili, da pristopijo k novemu zavodu, nima nobeden toliko ugleda in sposobnosti, da bi se ga moglo postaviti na čelo. Vsi so sicer dobri ljudje in navdušeni za stvar, toda o denarju nimajo pojma in znajo komaj podpisati svoje ime ali pa še tega ne. Vsled tega prihajam ravno k vam, da mi priskočite na pomoč s svojo izkušnostjo in svojim svetom, da me rešite iz zagate.«

(Dalje prihodnjaj.)

Kočevje - Ribnico - Velike Lašče shod zaupnikov ni mogel postaviti; klerikalci so se medseboj tako prepirali, da je shod moral dočim več kandidatov prepuštili »sporazumu z ondotnimi zaupniki.« — Za mesta in trge so klerikalci na tem shodu postavili le dr. Gregoriča kot kandidata za Tržič - Radovljico - Kamnik, druge postavijo pozneje; največje skrbi jim dela Ljubljana, ker ne morejo dobiti kandidatov, ki bi se hoteli blamirati.

+ Šusteršičeva govoranca na shodu klerikalnih zaupnikov je bila zelo plitva in je pokazala, kako malo resnega pomena je Šusteršič pripisoval celemu shodu. Očitno smatra Šusteršič ta shod za golo formalnost, češ: naj se ljudje izkipepetajo, naj se jim da prilika, da malo zabavljajo — odločili bomo že mi z duhovniki in zgodilo se bo to, kar bomo mi in duhovniki sklenili. Samo s tega stališča se da tolmačiti ta nonšalanca, s katero se je Šusteršič šopiril na shodu. Boleča fraze in nič kakor fraze, ki se jim razumen človek samo zaničljivo smehlja. »Mi moramo zmagati in premagati vse naše nasprotnike, to zahteva od nas interes celokupnega slovenskega naroda in interes dežele kranjske.« Tako govori Šusteršič v imenu tiste stranke, ki je vse izdala, prodala in opljuvala, kar je v interesu slovenskega naroda in ki je s svojim brezvestnim početjem spravila deželo na kant. Se bolj bedasta je trditev, da gleda na te volitve ne samo narod na Kranjskem, ampak narod vseh slovenskih dežel, vseh jugoslovanskih dežel, da, cela javnost v naši državi in da bo zmaga klerikalcev pri kranjskih deželno-zbornih volitvah zmaga vesoljnega slovensko - hrvaškega ljudstva. Take otrobe. Kranjske deželnozbornske volitve imajo morda nekoliko moralnega pomena za druge slov. kronovine, sicer pa so pomembne samo za Kranjsko, za druge dežele kaj še za vesoljno hrvaško-slovensko ljudstvo, ne značijo prav nič. Te fraze je otepal dr. Šusteršič pač le, da bi fajmoštom in kaplanom sugeriral mnenje, da so te volitve kolosalnega splošnega pomena in jih tako podkuril za agitacijo, za katero menda med mnogimi duhovniki ni nič pravega veselja. Glavna stvar je bila v Šusteršičevem govoru napoved, da bodo klerikalci naskočili mesta in trge. »Ne gre se samo za to, da bi obdržali, kar smo imeli, mi moramo pregnati tudi sovražnika iz starih njegovih postojank, iz mest in trgov,« je vskliknil dr. Šusteršič. Mesta in trgi so na to pripravljeni, saj vedo, čemu so klerikalci z infamno goljufijo vthotapili kmečke volilce v mestno kurijo. Če pa se bo to klerikalcem posrečilo, je pač še veliko vprašanje — odvisno je od eneržije in dela mestnih volilcev. Nekaj pa je povedal tudi dr. Šusteršič, kar velja ne samo za njegovo stranko, ampak za vsako: »Osebe so postranska stvar. Ne gre se za to, ali se kandidat komu bolje ali slabše dopade, temveč gre se za to, da se voli stranko, edino stranko lahko kaj naredi, ne pa posamezna oseba.« To naj si vzamejo k srcu tudi napredni volilci in naj se lotijo krepkega neustrašenega dela ter naj gredo za kandidate, ki jih postavi narodno-napredna stranka, v boj z zavestjo, da se vojskujejo za pravico in poštenje, zoper zločinsko nasilnost in za občni blagor zoper škodljivce naroda in dežele.

+ »Zandarčki, financerčki in nadučiteljski...« »Zvesti Janez« je gotovo eden najbolj nesramnih ljudi, kar jih premorejo naši klerikalni »frabjartarij«. Tudi manj izobraženi ljudje so že spoznali, da je političen in socijalen šarlatan, ki sicer govori o vsaki stvari s tisto predrznostjo, kakor njegovi stanovski tovariši o različnih čudežih, ki pa nobene stvari ne zna. Čearkoli se je lotil — povsod je dokazal, da je pač drzen in nasilen, a nesposoben, površen in širokovesten. O kakem resnem delu na kateremkoli polju pri njem sploh ni govora. Samo švadroneštvo in hujskanje. Ta človek, ki leto in dan nič ne dela, ki na Dunaju rešuje ljudske koristi na ta način, da se s kakim Korošcem ali Benkovičem lovi za ženskimi krili, ta človek ima lepo navado, da zasramuje svoje politične nasprotnike na vse načine. Posebno rad zasramuje učitelje, zdaj se je lotil tudi zandarčkov in financerčkov, v obče pa uči, da je treba liberalce s kamni ubiti in da mora kristjan vsak dan svojo vest izprašati, če je liberalca dovolj sovražil in zaničeval. Proti temu človeku so bili liberalci doslej pač vedno preveč zanesljivi in preveč občirni. Če kdo, je ta zaslužil palico. Zdej, ko lovi po kamniškem okraju volilce, je prilika, da se ljudstvu pove, kakega kalibra človek je ta možakar. Tudi zandarčki, financerčki in nadučiteljski imajo svoje store. Če jih ta

Krek že opljuje, naj ga vsaj brcejo kakor zasluži. Naposled ni odločilno, kako bo izid volitev v kamniškem okraju, odločilno je samo, da se pokaže, koliko poštenih ljudi je v tem okraju. Ljudje, ki pijo vodo farške lajdre kot čudodelno zdravilo, bodo seve vsi glasovali za Kreka — pa bomo vsaj vedeli, koliko je takih ljudi. Vsaka stvar na svetu se mora plačati. Naj na to mislijo tudi zandarčki, financerčki in nadučiteljski.

+ Tožba proti »Slovencu«. »Slovenec« priobčil je v svoji 252. številki z dne 3. novembra skrajno infamen članek pod napisom »Liberalni panama«. V tem članku brezvestni pisec med drugim z debelim tiskom pripoveduje sledeče: »Neko drugo vprašanje se vsiljuje. Če se je tako postopalo s tisočaki pri ubožnem zakladu — kako se je šele moralo postopati s stotisočaki in milijoni, ki so se obrnili skozi desetletja pod vodstvom iste gospode v drugih oddelkih mestnega gospodarstva. Kam so se obrnile ogromne vsote, ki jih je izposodila mestna uprava za razne zgradbe, katere se pa nikdar niso izvršile?« — Glede na te obdolžitve, katere gredo v podlosti tako daleč, da bi jim težko našel primere, vložil je bivši župan Ivan Hribar, za čegar županovanja se je največ del izvršilo ter največ denarja najelo in izdalo, proti uredništvu »Slovenca« tožbo. Ne dvomimo, da bo državni zbor izročil odgovornega urednika Gostinčarja sodišču; potem ga pa mora za infamnost, katere je s tem člankom povzročil, zadeti zaslužena kazen.

+ Grozno se smilijo v zadnjem času »Slovencu« reveži in ubožci v Ljubljani, ki baje stradajo in zmruzejo, odkar se »krade« in »defravdira« na magistratu in odkar na ljubljanskem rotovžu podpirajo samo — »liberalne agitatorje«. Čudno, da je spoštovani »Slovenec« tako nežnočuten samo napram ljubljanskim revežem, dočim se za siromake na deželi prav nič ne zmeni. In vendar bi imel tu neprimerno več hvaležnega polja za samaritansko delo. Čemu se »ljudomila« klerikalna gospoda ne zavzema na primer za tiste usmiljenja vredne občinske siromake na kmetih, ki mro kakor živina po hlevih na gnoju? In vendar ima vsaka občina svoj ubožni zaklad za podporo takih revežev. Ali tudi tu izginja in se krade za podporo teh revežev določen denar? Naj nam na to vprašanje odgovori poštena »Slovenčeva« gospoda! Kaj pa je nadalje z ubožnimi zakladi pri razni župnijski uradih? Tudi v te bi bilo semtertja potreba malo posvetiti. Vemo na primer za slučaj, da ima v neki župniji na Dolenjskem župnik razdeliti med ubožce vsako leto 180 kron. Župnik, ki še živi, ni tega denarja nikoli razdelil med siromake. Ljudje so jeli godrnjati vsled tega in glasno zahtevati, naj župnik da revežem to, kar jim gre — tistih 180 kron. Pa mislite, da se je župnik kaj zmenil za splošno nevoljo? Kaj še! Obdržal je denar lepo v svojem žepu, siromakom pa dal kot nadomestilo za denarno podporo par lončičev malovrednih — ocvirkov, ki so mu ostali pri kolinah! Pa to je vse prav in v redu, kaj ne, ogorčena družba pri »Slovencu«? Pri mestnem ubožnem zakladu ljubljanskem pa se »krade« in »defravdira« za to, ker sta v mestni ubožnici in hiralnici dve tretjini klerikalcev in ker je dve tretjini siromakov, ki jih podpira mestna občina iz ubožnega zaklada, — klerikalci! Pa menda ravno to je krivica, ker bi menda morali biti mestna ubožnica in hiralnica zgolj za klerikalce in ker bi iz ubožnega zaklada smeli dobivati podpore samo in izključno klerikalci! Seve siromak je siromak le, ako je — klerikalec!

+ Klerikalnim poštenjakom v odgovor. Prijatelj našega lista nam piše: »Slovenec« je v članku »Knjige« zapečaten s sedmimi pečati se odpira« navedel tudi dr. Tavčarjevega ribiča Rebernika med onimi, ki so prejemale ubožno podporo. Najpreje bodi temu lopovu, ki prav dobro ve, da je podlo lagal, povedano, da se revni ribič tako vzvišeno čuti nad ljudmi pri »Slovencu«, da se mu osebno ne zdi vredno odgovarjati in pravi, da se pošten človek ne zmeni za to, če ga pes oblaja. Mi omenimo njegovo ime samo zato, da javnost izve, kake gorostasne lopovščine je zmožen katoliški list, ki si je nadel ime »Slovenec«, ki bi se pa pravzaprav moral imenovati »Katoliški lažnik in obrekovalce«. G. Rebernik je imel menda dvajanstletno, že od rojstva popolnoma ohromelo hčerko, ki mu je lanko leto umrla. Za to hčerko je on skrbel tako požrtvovalno, da tega človeče, ki je tisto notico spisal, niti pojmiti ne more. V tej njegovi skrbi ga je izdatno podpirala neka rodbina, ki je gotovo ni ležala na tem, da jo imenujemo, katere ime pa

bo mogoče g. Rebernik dopisunu sam povedal. Ko so njegovi prijatelji videli, s kako ljubeznijo in požrtvovalnostjo se je revni človek trudil, da bi ljubljani hčerki pridobil zdravje, so šli sami na magistrat in tam prosili, naj se revnemu očetu v tem njegovem prizadevanju pomaga in tudi dogleda, da se mu je izplačevalo, mislimo mesečno 6 kron, do hčerkiine smrti. To rešitveno, bolezen in ta očetov trud, bolni hčerki priboriti zdravje, izrablja torej katoliški »Slovenec« v politične svrhe, za umazano agitacijo. Takega dejanja je zmožen samo klerikalec in samo zato, da to javno osvetlimo, smo priobčili to notico. G. Rebernik pa naj nam oprosti, da tudi mi omenjamo javno njegovo ime in naj bo prepričan, da to ni njemu, ampak podlemu dopisunu v nečast.

+ Kje je volilni imenik iz občine Šmihel-Stopiče? Iz Kandije se nam poroča: Ko slišimo in beremo, da so po drugih občinah volini imeniki že razgrnjeni volilem na razpolago, se nam čudno zdi, kje je iz naše občine volilni imenik izostal. Pa ne da bi se bila ta zakasnitev namenoma izvršila? Prvič ker je pri nas vendar največ volilcev in se z zavlačenjem otežkočuje delo reklamacij itd. In drugič ker je župan te občine letos slučajno tudi sam kandidat. Izkušnje, ki smo jih glede volilnega imenika imeli pri zadnjih občinskih volitvah, nas silijo do nezaupljivosti glede zavlačenja z volilnim imenikom, posebno še za te volitve. G. Zurc, namesto da se vozarite kot kandidat po agitacijskih potih, skrbite raje kot župan, da pride tudi naša občina z volilnimi imeniki na dan.

+ Jugoslovanski kongres in narodni svet. Tržaška »Edinost« priobčuje vrsto člankov pod naslovom »Homerule«, v katerih zagovarja misel, da bi se sklical splošni jugoslovanski kongres, ki bi se ga naj udeležili vsi jugoslovanski politiki v monarhiji, in ustanovil jugoslovanski narodni svet. »Edinost« piše med drugim: »Ker so srbske zmage bile izvojevane v imenu Jugoslovanstva in so torej tudi naše zmage, ker so te srbske zmage končno odprle oči tudi nam avstrijskim Jugoslovancem, ker so te zmage zbudile tudi nas, je ravno ugoden trenutek tu, da se v znamenju teh slavnih čisto slovenskih zmag, složno stisnemo ramo ob ramo in da začnemo tudi mi neizprosni boj proti našim tlačiteljem. In prvi korak k svobodi naj bo narodni kongres z ustanovljenjem narodnega sveta. Ta ideja ne sme več zaspati. Izdajalci domovine bi bili tisti poslanci, ki ne bi radi strankarske sebičnosti hoteli pristopiti kongresu. Slovenski in srbo-hrvatski deželni in državni poslanci — brez razlike stranke, brez razlike vere, brez razlike pokrajin: združite se, skličite kongres, da se bo vendar enkrat z resnostjo, primerno resnemu položaju, razpravljalo in premotrivalo težke naloge jugoslovanskega vprašanja, da se vendar enkrat najde izhod iz tega nevzdržljivega položaja. Sklicanje »splošnega jugoslovanskega kongresa bi bilo smatrati kot začetek nove dobe v zgodovini našega naroda, še več, to bi tvorilo najvažnejši kapitel in dogodek...« Zabeležili smo ta nasvet, o katerem pa se naj pomenijo politiki sami.

+ V obrambo staroslovenskega bogoslužja je sprejel občinski svet zagrebški na predlog dr. Leva Mazzure to-le resolucijo: »V obrambo svetega našega hrvaškega narodnega prava, da čujemo besedo božjo, da se opravlja služba božja v svojem staroslovenskem cerkvenem jeziku, katera pravica nam ni bila stoletja od nikogar osporovana, a katero se nam hoče v zadnjih desetletjih ne samo omejiti, marveč malo po malo docela odvzeti, kakor to dokazuje najnovejša prepoved glagolske božje službe v spljetskih cerkvah, nastopa tudi mesto Zagreb, pridružujoč se sklepu obč. sveta v Spljetu dne 18. pr. m. ter po svojem obč. zastopu najenergičnejše protestuje proti omejevanju in preganjanju narodne naše svetinje in poziva ves narod, njegovo narodno duhovščino in vsa ostala mesta in občine da se pridružijo temu protestu.« — Ta resolucija je bila soglasno sprejeta.

+ Imenovanje. Slovenski skladatelj Risto Savin, znan celemu slovenskemu glasbenemu svetu, Friderik Širca, je bil imenovan za polkovnika in poveljnika artilerijskega polka št. 10.

— Zagrebški mestni občinski svet ljubljanskemu »Sokolu«. V mestnem občinskem svetu v Zagrebu je stavil občinski svetnik dr. Lev Mazzura, naj se ljubljanskemu »Sokolu« pošlje ta-le čestitka: »Svobodno in kraljevsko glavno mesto Zagreb se pridružuje čestitkam vsega slovenskega in sokolskega sveta, poslanim ljubljanskemu »Sokolu« v

čas, ko slavi 50letnico svojega obstanka, s toplo željo, da bo tudi v bodoče predhodnik v borbi slovenskega naroda proti njegovim sovražnikom, s toplo nado, da bo po Sokolstvu vodeni slovenski narod izvojeval zmago svojim idealom.« Ta nujni predlog je občinski svet sprejel soglasno z navdušenim ploskanjem.

— Slovenskim književnikom in časnikarjem. Mesto Bitoli, ki je eno svojih najlepših ulic krstilo po Ljubljani, slavi 19. t. m. prvo obletnico svoje osvoboditve izpod turškega jarma. »Obštinske Novine«, uradno glasilo bitolske mestne občine, izdaja ob tej priliki slavnostno številko. Urednik tega lista, g. Milobrad Dedinac, navdušen prijatelj nas Slovencev, bi imel rad za to slavnostno številko tudi prispevke slovenskih pisateljev in časnikarjev ter se obrača tem potom nanje z vljudno prošnjo, da bi mu dali na razpolago za to slavnostno številko kratke sestavke, ki bi se nanašali na balkansko osvobodilno vojno ali na jugoslovansko vprašanje v obče. Te prispevke sprejema najkasneje do torka, dne 11. t. m., urednik R. Pustoslemšek v Ljubljani, da jih pošlje »Opštinskimi Novinami« v Bitolj.

— Za mestni ubožni zaklad. Brata trgovca gg. Robert in Srečko Moskovci v Ljubljani sta povodom svoje zaprisege kot avstrijska državljana na mestnem magistratu poklonila vsak po 100 K mestnemu ubožnemu zakladu. Ta dar, 200 kron, se razdeli med mestne reveže.

— Cvet in sad. Gospa Ana Prijateljeva nam je poslala šopek zrelih jagod in jagodnih cvetov, ki jih je nabrala v vrtu na Gradu.

— Pisarne gostilničarske zadruge in njihni bolniški blagajni ter posredovalnice za službe so na Marije Terezije cesti št. 21, ne pa, kakor je bilo včeraj pomotoma napisano.

Umrli je v Grosupljem gostilničar gosp. Ivan Garvas, P. v m.!

Lovec se smrtno ponesrečil. Dne 1. t. m. se je podal z večimi tovariši na lov v Zgornjo Kanomljo rudar Ivan Felc iz Spodnje Idrije. Lovili so vsak zase, zategadelj ga prvi dan niso pogrešili. Ko ga pa tudi drugi dan ni bilo domov, so ga šli iskat. Našli pa so le njegovo truplo pod pečino ob Belem potoku. Padel je 30 m globoko in dobil pri padcu smrtno poškodbo, zlasti je imel veliko rano na glavi in zadaj. Najbrže je na večer v temi zašel in se v skalovitem gorovju ponesrečil. Rudar Ivan Felc je bil še le 45 let star in zapuščal ženo in več nepreskrbljenih otrok.

Orožniško postajevodstvo v Zagorju ob Savi. Pred tedni je bila iz Zagorja ob Savi poslana z dokazi podprta pritožba na orožniškega inspektorja ekscelenco Tišljarja proti postajevodstvu orožniške postaje v Zagorju ob Savi. Pritožniki so bili prisiljeni podati to pritožbo zaradi razmer, ki vladajo na tej postaji in upajo, da se nemudoma zaukaže nepristranska preiskava, kar bo samo v interesu ugleda vsega orožniškega stanu.

In hoc signo vinces. — Predstava za časopisno v Beethovnovi dvorani na Dunaju. — Predvajanje tega grandioznega filma je bilo vsekakor velik dogodek. Arrangement je bil vzoren in do zadnje malenkosti umetniško zasnovan. Zato je bil pa tudi učinek mogočen, pohvala občinstva pa, obstoječega iz najboljših družbe, je bila velika. Film smo poznali že prej po njegovi vrednosti in nas veselilo, da nam daje prav tudi uspeh, ki ga je to prekrasno delo doseglo pred dunajskim občinstvom. Pisali smo takrat, »da je prekrasni odstavek rimske zgodovine, ki obravnava dobo Konstantinovo in prostuli njegov prehod čez Alpe, z vsemi svojimi povodi, z rimskim dvornim življenjem za Maksencija z njegovimi razuzdanostmi in zablodami, s kovarstvom Fauste proti kristjanstvu in njega zaščitniku Konstantinu, dalje z begom trpinke Konstancije, sestre Konstantinove in posledicami, ki so Konstantina dovedle do utrditve krščanstva — vse to je vdahnjeno v film, da si tega bolj umetniško ne moremo misliti.« Film dela s silnimi množinami predstavljajcev, to je glavnih igralcev in pomožnega osebja, dalje z nepopisno krasoto opreme in s potratno množino fotografskih reprodukcijskih finoch. Premnogo obilne slike, n. pr. beg Konstancije, krščanski pogreb in že prvi prizor srečanja Fauste z Licinijem in Konstancijo, dalje lev, stražerč vojakovo truplo, vse se spretno menjava z imponantnim razvitkom množic, n. pr. prizor v cirkusu, pohod galske vojske čez Alpe, bitka pri Saxa Rubra, vdrte tiberiskih mostov, pri čemer do zadnjega poginejo premagani Rimljani. Vsi ti prikazi glede na prirodno podobnost nimajo primere. V središču predstave pa se brezdomno sučeta obe ženski vlogi: Fauste in Konstancije, gdč. Costamagno in gdč. Jaco-

bini, enako veliki po umetniški pomembnosti. Neprimerno lepo igra gdč. Costamagno prizor, ko se Flaviju Brutu zapeljivo laska in mu izvabi priznanje, da bi umoril Konstantina. Pokaže se nam slika nizkotni čustveno - divje brutalnosti in propalosti, katerih vzrok so omehekuzeni vladarji starega Rima in prihuljeno vražje ženske. Tu se gdč. Jakobini posebno pokaže v vsem bleisku sijajne svoje nadarjenosti. — Ta film predvajal se bode od jutri 7. do četrtega 13. t. m. v kinematografu »Ideal«. Nihče naj ne zamudi ogledati si ta velikanski umotvor kinematografije. Predstave od 1.—3., 3.—5., 5.—7., 7.—9., 9.—11. — Solški mladini priporočljiv film. — Cene zvišane.

Lepo jesen smo imeli dolgo časa. Zadnja dva dneva, odnosno snoči, je pa začel pihati južni veter, ki je danes jutraj prinesel s seboj dež. Vremenski proroki trdijo, da, ako dežuje na sv. Lenarta dan, to je danes, to traja potem 14 dni. Za lepo vreme so zadnjič uganili, da bi se le prevarili za slabo vreme.

Nevaren tat aretovan. Slaboglasni postopač Fran Kržmanc, katerega že sodišče in policija prav dobro poznata in ima tudi za mesto in cel policijski okoliš prepovedan povratek, se je že precej dolgo časa potepal okoli in se izogibal svojega priljubljenega kraja Glince, odkoder je češče smuknil tudi v Ljubljano. Sedaj je nazadnje laviral po Trstu, kjer se mu je pa zopet poljubilo po Glincah in Viču, kamor je pred kratkem prišel. Včeraj ga je pa roka pravice zasacila in moral je najprvo v policijski, potem pa v sodnijski zapor. Kržmanc je bil zaradi goljufije, tatvine, reverzije in postopanja že češče predkaznovan.

Aretovan Tržačan. Včeraj se je na živinskem semnju pojavil nek mlad človek, ki je prodajal brezvrednostne priveske (madaljončke) za srebrne. Ker pa za to ni imel nobenega dovolila, ga je policija aretovala. Mož je doma iz Trsta, kjer ga baje že prav željno pričakuje ondotna policija.

Nesreča. Ko je včeraj kovaški mojster in posestnik na Lepi poti št. 1, Josip Kunstler, koval nekega konja, ga je ta udaril in znatno poškodoval vrhu stopala na levi nogi. Ostal je v domači oskrbi.

Na včerašnji semenj so prignali 1043 glav in sicer 374 konj, 423 volov, 188 krav, 57 telet in enega prašiča.

Narodna obramba.

Družba sv. Cirila in Metoda je imela leta 1912. prejemkov (brez volil in prehodnih zneskov) 175.929 K 39 vin., letos pa, v času od 1. januarja do inkl. 4. novembra 1913 123.929 K 11 vin. — Da se družbeni dohodki v letošnjem letu zopet ne bodo zmanjšali, imamo do dne 31. decembra 1913 t. i. v teku 7 tednov nabrati še 52.010 K 28 vin. Podružnice! Prijatelji družbe na delo!

Društvena naznanila.

Zabavni večer Sokola I. se vrši, kakor že objavljeno, v soboto, dne 8. t. m. v gostilni pri Zupančiču, Ahacileva cesta. Brate Sokole in zavedno občinstvo opozarjamo na to, da je namen blag, namreč, da se zbere zopet nekaj kamnov za bodoče zavetišče Sokola I., za prepotrebni Sokolski dom. Zbirajmo tem marljivo, ker šele pod lastnim krovom bomo lahko svobodno razprostrli peruti. Na zdar!

Ruskij kružok. V petek se vrši vpisovanje v Ruskij kružok ob 7. uri zvečer v mali dvorani Mestnega doma. Obenem prosimo one, ki imajo učne knjige izposojene, da jih vrnejo čim prej.

»Slavčev« Martinov večer. Kakor bode imelo občinstvo na tem večeru v koncertnem delu ob resni, umetni pesmi obilo užitka, tako bode tudi z zabavnim delom preskrbljeno za vsestransko zabavo. Šaljiva prizora: »Miha na naboru« in »Nova ordonanca« se izvajata na tem večeru prvič in vseubijeta nad vse komične prizore iz življenja nerodnega rekruta in vojaškega sluga. — Brez vsake bombastične samohvale bode društvo nudilo na letošnjem »Martinovem večeru« obilo razvedrila, užitka in zabave.

Kranjski avtomobilni klub ima svoj letošnji občni zbor dne 18. novembra t. l. ob 5. uri popoldne v klubovih prostorih hotela »Union«. — Dnevni red: Poročila odbora, volitev predsedstva.

Keglaški klub »Venček«, ki je priredil v gostilni pri Draščku kegla-

Olepševalno društvo v Rožni dolini ima v nedeljo, dne 9. novembra t. l., v gostilni g. Čeha v Rožni dolini, »Martinov večer« z raznovrstno zabavo in običajno Martinovo gosko. Začetek ob 5. uri popoldne. Vstop prost.

Prosveta.

Iz gledališke pisarne. Jutri, v petek, dne 7. t. m., se vprizori v slovenskem gledališču A. Funtkova drama »Tekma«, ki je imela predlanskem ob svoji premijeri velik uspeh. V vlogi Stane gostuje gđica. Bogomila Vilharjeva iz Zagreba. Vlogo ravnatelja Lesovina igra tokrat g. I. Borštnik, Daneja g. Skrbinšek, teto Heleno pa ga. Bukšekova.

III. gostovanje hrvatske opere se vrši dne 17. in 18. t. m. se vprizori zopet dve različni operi in sicer velika junaška opera »Zrinjski« Ivana pl. Zajca ter opera »Un ballo in maschera« Giuseppea Verdija.

»Toska.« Hrvatsko-gledališče je gostovalo včeraj na našem odru s »Tosko«. Grozote in krutosti polno dejanje je bilo sprično precizno, enotno in vseskozi dramske vprizoritve še grozovitejše in krutejše, vendar je bila umetniška igra posameznih igralcev toliko, da je občinstvo lahko odpustilo grozoti zaradi stroge umetniške interpretacije. Prvo zaslugo v tem oziru si je pridobil gosp. baritonist Marko Vušković. Ta Scarpia s svojim brnastim, hladnobratim obrazom, s svojo srebrno periko, s svojo elegantno postavo in blede in negovanimi rokami, je že ob svojem nastopu, ko je planil v jato rajajočih novicijator, v ministrantov, naravnost fascinal. V vsaki gesti je kazal svojo krutost. Nič človeškega ni bilo na njem. Ko je mučil Marijo, je bil brez vesti kakor najmrzlejša materija, ko je imel posla s svojimi služabniki, je padel preko njih in jih suval, ko se je polakomnil ženske, je hodil krog nje kakor zver, vsrkavati vonj njenih las in ogledoval meso njenega gola vratu. Kot mrlič je ležal iztegnjen na tleh, moleč roke s stisnjenimi pestmi trdo od sebe, s polodprtimi usti — še v smrti krut in grozen. O njegovih izrednih baritonskih zmoglostih sem pisal že takrat, ko je pel grofa Luno v »Trubadurju«. V »Toski« je nijansiral svoj glas v najznačilnejših barvah, karakteriziral z najmočnejšimi kontrasti, ki ločijo šepetajočega ljubimca od pohotnega volka in pobožnega katoličana od brezsrčnega tirana. Vse hvale vreden je bil tenorist g. Lowzynski, ki je kazal zopet svojo čuvstvenost in umerjenost v petju in igri. Gđica. Koroševa ima krepko in impozantno postavo in izborni šolan, jako močan, zvočen in obsežen glas. Znano je, da se odlikuje zlasti v Wagnerjevih pevskih partijah, kamor popolnoma sodi njeno hladno pevsko dostojanstvo. Videti je bilo in čulo se je, da je krepko učinkovala na ljubljansko publiko tudi kot Toska, ki zahteva strogo dramsko pevko in igralko. G. Marijan Kondracki je ustvaril dober tip v Angelotti. Posebe zasluži, da ga menjam, še gosp. Tošo Lesić. Igral je cerkovnika z animirano komiko. Vprizoritev je kazala, da je opera skrbno naštudirana. Tu ni bilo nesrečnih nesporazumljenj in zapletitajev med zborom in solisti in orkestrom, kakršni so tolikrat marsikomu kalili užitek predstav svoječasne ljubljanske opere. V prvem dejanju je motilo samo to, ker je naš od premajhen in zlasti premalo globok. Osebe so se gnetle preveč na kupu. Zbor je bil dober, orkester precizen, morda tu ali tam preglasen, dirigent g. Milan Sachs temperamenten. Gledališče je napolnilo občinstvo, da ni bilo praznega kotička. Aplavza ni manjkalo.

P.

Umetnost.

Marko Vušković, baritonist, za katerega je vse občinstvo navdušeno, in ki je pri snočnji operni predstavi »Toska« žel vseobčno pohvalo, nastopi v sobotnem koncertu »Gl. Matice« prvič pred Slovenci kot koncertni pevec. Njegov mogočen, poln, prekrasen bariton imponira vsakomur, ker takega baritona Slovenci v Ljubljani še nikdar niso slišali. V milini ga je edino dosel naš priljubljeni ranjki Noll, z mogočnostjo glasu pa nihče. Da bo njegovo predavanje v koncertu višek užitka, jamčijo on in skladbe, ki so v svetovni baritonski literaturi kot najefektnješe in v resnični notranji vrednosti in krasoti najbolj priznane, in ki si jih je za svoj prvi nastop med Slovenci sam izbral. Divni spev iz Verdijeve opere »Otello«: »Credo«, se v Ljubljani še nikdar ni pel, enako ljubka in vse svežosti polna Zajčeva pesem »Utjeha«. Od slovenskih pesmi si je izbral Parmovo lepo in iskreno »Poslednja noč«. Občinstvo opozarjamo, naj nikar ne zamudi prilike slišati

mojstra-pevca v koncertu, ki se bo gotovo izkazal tudi še z dodatki. Pri enem prihodnjih koncertov »Gl. Matice« bo pa izvajal več slovenskih izvirnih pesmi naših domačih, najboljših skladateljev.

Jelena Dokičeva bo poleg večeraj omenjenih skladb na Sobotnem koncertu »Glas. Matice« proizvajala tudi — nakar občinstvo posebno opozarjamo — v svetovni pianistični literaturi slavno skladbo mojstra Chopenova Scherzo v H-molu op. 20. Skladba temnih in divjestrastnih misli — s silnim vzkrikom započenja — neodoljiva stopnjujoča sila in burno valovanje pa prične, ki prehaja mestoma v pravo divjanje. Prav nežen srednji stavek v H-duru tvori nasprotje, kakršnega si ostreje ne moremo misliti. Proti koncu veliko stopnjevanje od mesta »risoluto« e sempre più animato. Vihar divjanja doseže višek pri trikratnem »fortissimo«, ki naravnost besni. In devetkrat se ponavlja kričeča disonanca. V srednjem nežnem stavku te znamenite skladbe je skrita ljubka poljska božična pesem.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 6. novembra. V današnji seji je položil novoizvoljeni agrarni, napredni češki poslanec Malik zaoblubo. Zbornica je nato nadaljevala razpravo o predlogu glede zvišanja davka na žganje. Govori nato rusinski poslanec Lukaszewicz obstrukcijski govor.

Dunaj, 6. novembra. V zbornici so se dogodili danes tekom dopoldneva zelo razburljivi prizori. Manjšinski poročevalec Lukaszewicz je kmalo končal svoj govor. Nato je prišel med drugimi na vrsto tudi poslanec Kurilov, ki se priznava za Rusa. Govoril je o ruskem elementu v Galiciji. Okrog njega so se zbrali rusinski poslanci, ki so spočetka vpadali v govor z medklici. Naenkrat pa je stopil k njemu rusinski narodni demokrat Budzinovskij, mu iztrgal iz roke rokopis, ga zmečkal in vrgel po dvorani. To je bil signal za pričetek burnih prizorov med Rusini in češkimi radikali. Nemci so smehljajoč gledali ta slovenski razpor. Se je po dolgem času se je zbornica pomirila ter se je razprava nadaljevala.

Dunaj, 6. novembra. V današnji seji državnega zbora je predložil namestnik finančnega ministra zakon o prodaji nekaterih objektov državnega nepremičnega imetja in zakon o osvoboditvi od kolkovine povodom razdelitve občinskih pašnikov in gozdov v Dalmaciji.

Justični odsek. — Hochenburgerjeva obsodba.

Dunaj, 6. novembra. V justičnem odseku je prišlo danes do zelo burnih prizorov. Poslanec dr. Renner je predlagal, da se izreče zaradi vplivanja na neodvisnost sodnikov dr. Hochenburgerju nezaupnica, ter se nezaupnica vzame takoj v razpravo. Nemški poslanci so ta predlog molče odobraval. Odsek je nato sklenil povabiti ministra Hochenburgerja k prihodnji seji, da da pojasnila, nakar naj bi se obravnavalo o predlogu. Tu je naenkrat vstal načelnik odseka, nemški nacionalni profesor Waldner, ter izjavil, da ne more pripustiti razprave o tem predlogu, češ, da je odsek kompetenten razpravljati samo o onih predlogih, ki jih je odseku odkazala zbornica. Ta izjava je izzvala živahen protest večine poslancev. Končno je predsednik Waldner zapustil dvorano. Burni prizori niso ponehali. Skoraj vsi poslanci so dali duška svojemu ogorčenju nad predsednikovim postopanju ter so pozvali podpredsednika Poljaka Steinhausa, da naj predsejduje seji. Seja pa se ni mogla vršiti, ker se je med tem pričela plenarna seja zbornice.

V kuloarjih zbornice se živahno razpravlja o tem dogodku in skoraj gotovo je, da bo justični minister Hochenburger dobil v zbornici silno klofuto.

Proračunski odsek. — Canadian Pacific.

Dunaj, 6. novembra. V proračunskem odseku je poročal danes poslanec Steinwender o aferi Canadian Pacific. Začetkom seje se je vršila formalna debata, ker je Poljak Abrahamović zahteval pismeno poročilo ter da se za to seja preloži. Abrahamoviću so ugovarjali skoro vsi drugi poslanci. Sledilo je poročilo o koncesijoniranju in delovanju Canadian Pacific, ki se je podvrlo obsežni državni kontroli. Vlada navaja kot vzrok za razširjenje koncesije tej družbi pred vsem dejstvo, da je hotela povečati eksport preko Trsta in vplivati na kartelirane družbe nemškega Poola, ter prihraniti izseljenecem znatne stroške s tem, da jim omogoči izseljevanje preko Trsta. Poročevalec priznava stvarnost teh vladnih razlogov. Konstatira pa, da je

Canadian Pacific pričela s forsiranim izseljevanjem ter je bilo njeno delovanje za avstrijsko narodno gospodarstvo zlasti nevarno, ker se izseljenci v Kanado skoraj nikdar več ne vrnejo v domovino. Konstatira, da je Canadian Pacific sistematično in brezvestno gojila izseljevanje vojaških obvezancev. Nato se bavi z izseljeniškim vprašanjem v obče ter izreka svoje veliko začudenje, da je vojno ministrstvo opazilo velikansko izseljevanje vojaških obvezancev šele, ko so je opozorili s tretje strani in navzlic dejstvu, da traja to izseljevanje že delj časa. V podrobnosti Canadian Pacific škandala se referent ne spušta, ker leži stvar pred sodiščem. V splošnem pa konstatira, da druge izseljeniške družbe niso boljše in da zasleduje zlasti Pool že leta isto prakso. Naraščanje izseljevanja ima v prvi vrsti svoj vzrok v žalostnih gospodarskih razmerah v Avstriji. Zapirati meje, ne pomaga nič, ljudem je treba dati dela in kruha. Treba je take zunanje politike, da bo mogoče v Avstriji živeti. Ves denar se danes zapravlja za politiko, ki ovira produkcijo in preganja ljudstvo iz domovine. V osebna vprašanja se govornik neče spuščati. Predlaga pa končno resolucijo, ki odobrava stremiljenje trgovinskega ministrstva po neodvisnosti avstrijske paroplovbe od nemškega kartela. Zvišanje izseljeniške je posledica žalostnega gospodarskega položaja Avstrije. Vlada se pozivlja, da nastopi proti vsem izrodkom te izseljeniške prakse, brez ozira na posamezne družbe.

Odlikovanje.

Dunaj, 6. novembra. Cesar je povzdignil veletrgovca Josipa Parisija v Trstu v baronski stan.

Ljubljana tragedija.

Dunaj, 6. novembra. V nekem parku v Mariahilfu je danes ustrelil 54letni Rösler svojo 18letno ljubico.

Poset španskega kralja.

Dunaj, 6. novembra. Kralj Alfons španski bo dospel 16. t. m. v spremstvu svoje matere na Dunaj.

Razpust parlamenta?

Praga, 6. novembra. »Hlas Naroda« poroča baje po informacijah iz dobro poučenih krogov: Če se ne bodo odstranile sedanje težkote v poslanski zbornici, je vlada odločena parlament razpustiti. Politične oblasti v posameznih kronovinah so dobile že naročilo pripraviti vse za eventualne nove volitve.

Praški občinski svet.

Praga, 6. novembra. Državno pravdnstvo nadaljuje preiskavo o korupcijski aferi, v katero je zapletenih več občinskih svetnikov. Najbrže bo več občinskih svetnikov obtoženih. Potrjuje se vest, da namerava vlada razpustiti občinski svet ter uvesti v Pragi eventualno komisarijat.

Nemške šole v Pragi.

Praga, 6. novembra. V sled pomankljivega obiska je sklenil praški mestni svet zapreti več razredov nemških ljudskih šol v Starem mestu in Novem mestu.

Nadomestna državnozbornska volitev.

Brno, 6. novembra. Pri včerajšnjih nadomestnih državnozbornskih volitvah za patrom Schillingerjem je bil izvoljen češki agrarec Malik s 7237 glasovi proti klerikalnemu kandidatu, ki je dobl 6821 glasov.

Gališka volilna reforma.

Lvov, 6. novembra. Včeraj so skušale poljske stranke priti do sporazuma v vprašanih gališke volilne reforme. Demokratični deželni poslanci so pripravili privolitve v nekatere izpremembe svoječasnega kompromisa. Skiepalo pa se ni, ker pade odločitev v plenarnih sejah treh klubov, centruma, avtonomistov in vsepuljakov.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 6. novembra. V ogrskem državnem zboru je bilo izključenih danes, deloma pa za 14 dni več opozicijskih poslancev. Opozicija bo tudi danes nadaljevala svojo včerajšnjo taktiko.

Kossuth.

Budimpešta, 6. novembra. Frana Kossutha so prepeljali včeraj v sanatorij. Opažati je znake zamotanja črevesa.

Hrvatska.

Zagreb, 6. novembra. Tudi tu zatrjujejo, da so vesti o prenehanju komisarijata pregodnje, ker bo padla odločitev v hrvaškem vprašanju šele tekom prihodnjega tedna. Ni pa izključeno, da bo cenzurna prej odpravljena in da bo odpravljen šele potem komisarijat nakar se takoj razpišejo saborske volitve. Res je, da so dobile upravne oblasti že naročilo, da pripravijo vse za saborske volitve. V najugodnejšem slučaju bi se vršile saborske volitve koncem tega meseca. Ko bodo volitve razpisane, se bo rešilo vprašanje v kolikvi naj ostane v veljavi volilni kompromis med koali-

čijo in stranko prava. Koalicija bo kandidirala najbrže v 50 okrajih.

Bavarski prestol.

Monskovo, 6. novembra. Včeraj ob pol 10. dopoldne je bila objavljena proklamacija novega bavarskega kralja Ludvika III. Ob enem je bila izdana obsežna amnestija.

Železniška nesreča na Francoskem.

Melun, 6. novembra. Od 40 najdenih trupel so dosedaj agnoscirali 14 trupel. Škoda znaša nad tri milijone frankov. Zgorele ali pogubile so se skoro vse pošne pošiljke.

Homerule.

Belfast, 6. novembra. Na shodu, katerega se je udeležilo nad 6000 trgovcev, ki so zastopali kapital skoraj sto milijonov funtov šterlingov, je bila soglasno sprejeta resolucija, da naj se odkloni vsako plačevanje davkov, kakor hitro bi hotela vlada uporabiti homerule. Shod je izrekel svoje simpatije prostovoljcem v Ulstru.

Rusko-kitajska pogodba.

Petrograd, 6. novembra. Iz Pekinga poročajo: Danes je bila podpisana rusko-kitajska deklaracija v zadevi Mongolske. Deklaracija priznava avtonomijo zunanje Mongolske pod kitajsko suvereniteto. Kitajska nima pravice pošiljati tja čete ali pa uvesti kitajsko upravo, tudi nima pravice teh pokrajin kolonizirati in se vmešavati v industrijalna vprašanja Mongolske.

Zedinjene države in Mehika.

Novi Jork, 6. novembra. Iz Veracruz poročajo, da so dospeli tja 4 ameriške vojske ladje.

Dogodki na Balkanu.

Pred četrto balkansko vojno.

Dunaj, 6. novembra. Poročila iz Aten in Carigradu poročajo, da se je položaj zelo kritično poostiril. Turški in grški krogi računajo vedno bolj z možnostjo krvavega konflikta. Turčija se je obrnila z vprašanjem tudi že do Srbije.

Hotela se je informirati, ali bi bilo mogoče, da ostane Srbija v slučaju nove vojne med Grško in Turčijo nevtralna. Srbija je na to takoj dala primeren odgovor s tem, da je odposlala srbsko vojaštvo na grško mejo.

Francoska in ruska vlada sta storili v Carigradu energične korake, da prepričata Turčijo o potrebi zmernejšega in mirnejšega nastopa.

Carigrad, 6. novembra. Rumunski notranji minister Take Jonescu je prišel na poti v Atene sem, ter je imel nad uro trajajočo konferenco z notranjim ministrom Talaad begom. Konferenci se pripisuje velik političen pomen.

Črna gora.

Cetinje, 6. novembra. Črnogorski moratorij se konča šele s 4. marcem 1914.

Boj kot avstrijske parobrodne družbe.

Belgrad, 6. novembra. (Izvirna brzojavka srbskega tiskovnega urada »Slovenskemu Narodu«). Meščanstvo v Zemunu je razdalo v latinici tiskane pozive na narod za boj kot ladij avstrijskega parobrodne družstva, ker to društvo ne daje na razpolago zadostnega števila ladij za promet z Belgradom in ker je zvišalo cene. Boj kot se razteza tudi na odposiljanje blaga.

Srbska demobilizacija in Bolgarska.

Belgrad, 6. novembra. (Izvirna brzojavka srbskega tiskovnega urada »Slovenskemu Narodu«). »Tribuna« izve, da se demobilizacija srbske vojske ne bo odredila predno se ne obnove diplomatski stiki z Bolgarsko in predno se ne umaknejo bolgarske čete preko meje.

Srbsko posojilo.

Pariz, 6. novembra. Srbsko posojilo 125 milijonov frankov je zagotovljeno. Srbija privoljuje v prevzetje največ 17% turškega državnega dolga, pa tudi ostale balkanske države morajo sorazmerno prevzeti turški državni dolg.

1600 let od milanskega edikta.

Belgrad, 6. novembra. (Izvirna brzojavka srbskega tiskovnega urada »Slovenskemu Narodu«). Niški vladika Dositije je predložil naučnemu ministrstvu predlog, da naj se priredi proslava 1600letnice milanskega edikta 23. novembra (6. decembra) v Nišu, ker se slavnost zaradi vojne stanja ni mogla vršiti v avgustu.

Srbski izvoz živine.

Belgrad, 6. novembra. (Izvirna brzojavka srbskega tiskovnega urada »Slovenskemu Narodu«). Ministrski svet je sklenil, da preklicke karanteno za izvoz živine preko Soluna.

V Albaniji.

Valona, 6. novembra. Vest, da zbira provizorična vlada v Albaniji podpise zaradi razdelitve dežele v kantone po vzorcu Švice, se kategorično dementira.

Pariz, 6. novembra. »Temps« poroča: Diplomatični krogi so podučeni, da je stavil princ Wied za sprejetje albansega prestola sledeče pogoje: 1. Popolna svoboda za določitev konstitucije, 2. dovoljenje, da sme konstitucijo oktroirati, 3. jamstvo za nedotakljivost Albanije, 4. enakopravnost vseh treh veroizpovedanj, 5. finančno sodelovanje velesil za organizacijo in administracijo financ v Albaniji.

Monakovo, 6. novembra. Oficijozno se razglašja, da sprejme princ Wied kandidaturu za albanški prestol le pod pogojem, da zapuste prej vse tuje čete Albanijo.

Avstro-ogrsko-italijanska demarša v Atenah.

Atene, 6. novembra. »Agence d' Athenes« poroča: Odgovor Grške na noto Avstro-Ogrske in Italije je bil izročen predvčerajšnjem ob 8. zvečer.

Rim, 6. novembra. Iz Aten poročajo: Grška nota kot odgovor na avstro-ogrsko - italijansko demaršo zavrača očitjanje, da je Grška intrigrirala in otežkočala delo mejne komisije. Nota dolži razne člane komisije in njih spremstvo, da so nekorektno postopali. Končno odklanja nota vsako odgovornost grške vlade za slučaj, da bi komisija svojih del ne končala do 30. novembra.

Pariz, 6. novembra. Grški odgovor na demaršo obeh velesil pravi, da gre v pokrajinah, kjer se mudi komisija, samo za spontane manifestacije grškega patriotizma. Nota pa ostro kritizira postopanje avstro-ogrskih in italijanskih članov komisije, ki da so v odsotnosti mož vdrl v stanovanja in sili ženske, da so izjavile, da so Albanke. Tudi so imeli ti člani s seboj zelo slabo napisane kase.

Grško oboroževanje.

Atene, 6. novembra. Vlada pripravlja dalekosežno preskrbo vojske. Naročila je v Avstriji 300.000 pušk, od katerih bo dobavila 200.000 pušk orožarna v Steyru, 100.000 pušk pa ogrska orožarna. Razen tega dobavi Avstro-Ogrska še 200 strojnih pušk in 50 milijonov patron. Na Francoskem je naročila grška vlada več sto topov sistema Schneider-Camet.

Trst, 6. novembra. Več dni že vozijo tu skozi velike množine municije za Grško. Do sedaj je bilo odposlanih 200.000 zabojev municije.

Grška in Bolgarska.

Sofija, 6. novembra. Bolgarska vlada je izročila včeraj grškemu poslaniku noto zaradi barbarskega postopanja proti bolgarskim vojnim ujetnikom. Bolgarska zahteva zadoščenje, sicer si pridrži prсто roko.

Sofija, 6. novembra. V Varni se je ustanovilo nacionalno društvo, ki pozivlja prebivalstvo, da naj bojkotira grško blago.

Turčija.

Carigrad, 6. novembra. Polkovnik Djemal beg, dosedanji vojaški gubernator v Carigradu, je bil imenovan za interimističnega poveljnika prvega armadnega zbora. Mesto vojaškega gubernatorja v Carigradu se opusti.

Orijentske železnice.

Dunaj, 6. novembra. Uprava orijentskih železnic je formulirala protest proti upravljanju njene proge na novem srbskem ozemlju potom srbske železnice uprave.

Bolgarski car.

Dunaj, 6. novembra. Bolgarski car je danes dopoldne več kakor 1 uro konferiral z zunanjim ministrom. Ob 2. popoldne ga je cesar sprejel v daljši avdijenci.

Požar v arsenalu.

Bukarešta, 6. novembra. V velikem rumunskem arsenalu je izbruhnil požar, ki je uničil mnogo materijala. V mestu je zavladala panika, ker se je prebivalstvo bilo eksplodiralo.

Javna telovadba

slovenske sokolske vrste

za mednarodno tekmo v Parizu

se vrši

v ponedeljek, 10. novembra 1913 ob 1/2 9. zvečer v telovadnici »Nar. doma«.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Prečitane časopise v šent-jakobskem okraju

sprejema vsako sredo zvečer od 7. do 8. ter vsako nedeljo dopoldne od 11. do 12. »Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj« v društveni sobi, Vožarski pot 4, da jih potem odda ljudem, ki drugače ne pridejo do branja, pa radi bero.

Prehlajenja in kašelj

Vsakdo ve, kako je večkrat težavno, se iznebiti kašlja ali prehlajenja. Ob takih časih je priporočati rabo Scottove emulzije iz ribjega olja in sicer tako dolgo, dokler se zopet počutimo popolnoma sveže in brhke. Dobrodejni vpliv Scottove emulzije iz ribjega olja, zlasti pa nje olajšujoči učinek proti draženju h kašlju se kmalu pokaže in se od tu naprej lahko opazuje napredek. Mnogi ki so se cela leta mučili s posledicami prehlajenja in kašlja, so si s Scottovo emulzijo pridobili nove moči in veselja do dela.

Scottova emulzija iz ribjega olja je tako blagolastna in lahko prebavna, da jo radi uživajo odrasli in otroci.

Cena originalni steklenici 2 K 60 v. Dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpsiljati 50 v. v pismenih znamkah dobiti od tvrdke SCOT & BOWNE, d. z. o. z. na Dunaju VII. akcije se na naš list enkratno vpsiljatev poizkušnje od kake lekarne

Mnenje gosp. dr. Otto Exnerja, primarija v sanatoriju v Bubenču.

Gosp. J. Serravallo Trst.

Rad vam potrjujem dobre lastnosti in uspešnost vašega železnatega kina - vina Serravallo pri bolnem organizmu. Jaz ga rad predpisujem in moji bolniki radi ubogajo, ker vedo, da vino Serravallo se ne uživa samo prijetno, ampak da deluje tudi dobro.

Bubenč, 10. januarja 1911.

Dr. Otto Exner.

Krondorfer se kot naravna namizna voda prve vrste in kot zdravilna voda zoper težke organske dihane in zoper bolezni želodca in mehurja najtopleje priporoča. Glavna zaloga v Ljubljani: Michael Kastner.

Prva guba je prva resna bolezen ženske. Dajmo ji sredstvo, da jo odstrani. Zastavljamo ji bo, da porablja izborni Crème Simon, ki vrne polti njeno prožnost in odpravi ta izgib, ki je napovedovalec mnogih drugih, če se nanj ne pazi. To gojenje lepote je izpolniti s pudrom Simonovega riža, ki vsebuje čisto rižovo skrobino in prekaša vse običajne pudre, vsebujejoč loj, ter ohrani polt svežo do visoke starosti.

Bay - rum s konjčkom

tvrdke Bergmann & Co, Dečin na Labi ostane prej ko slej najboljši vseh vod za glavo, za racionalno negovanje las, zabranjuje vsakršno tvoritev luskin, prežgodnje osivenje in izpadanje las ter jači lasne korenine. Premnogo priznanj. V steklenicah po K 2— in K 4— se dobiva po vseh lekarnah, drogerijah, par fumerijah in brivnicah.

Lahko delo in nepričakovani blesk z

Erdal

kremo za čevlje.

Revščina

se seli v hišo, če zbolijo oči, mati ali kak otrok, trpi skrinaste in protinove in druge bolezni, ne dela več, ne more več iz sobe in potrebuje postrežbe.

Če imamo v takem slučaju pri roki realno, preiskušeno domačo zdr-

Ustna voda

KALODONT

Zobna krema

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 6. septembra 1913.

Termin.

Pšenica za okt. 1914. za 50 kg 11-22

Rž za okt. 1914. za 50 kg 8-84

Oves za okt. 1914. za 50 kg 7-20

Koruzna za maj 1914. za 50 kg 6-24

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

nov.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
5.	2. pop.	733-0	11-2	sl. jivzh.	oblačno
„	9. zv.	732-4	10-2	brezvetr.	„
6.	7. zj.	727-7	10-0	„	„

Srednja večerajšnja temperatura 9-5°, norm. 6-1° Padavina v 24 urah 0-3 mm.

Išče se za dve osebi za takoj ali za februar

lepo stanovanje

s 3—4 sobami, kop. sobo, sobo za služkinjo in potrebnimi pripadki. Ponudbe na upravnitvo »Slovenskega Naroda« po št. »lepo stanovanje/3964«.

Trgovski pomočnik

želi premeniti službo. Star 23 let, zmožen slovenskega in nemškega jezika, izvežban v trgovini z meš. blagom. Cenj. dopisi naj se pošljejo na upr. »Slov. pod št. »Pridnost 10/3965«.

Izgubil je 2000 kron

(dva bankovca po K 1000) v mestu pred enim tednom uslužbenec. Najditelj se za božjo voljo prosi, naj vrne denar, kolikor ga še ima oziroma po odbitku 10%, najdenine, pri upravnitvu ali pa na policiji, da prepreči veliko nesrečo. 3966

Dve ali tri

elegantne velike sobe

sredi mesta, brez kuhinje, primerne tudi za pisarno,

se oddajo takoj.

Kje, pove upravnitvo »Slov. Naroda«. 3960

Ako hočete

starine

dobro prodati

prosim, da mi takoj pišete, ker bom v nekaj dneh tukaj. Kupujem po najvišjih cenah starinske predmete, n. pr. lestence, bronce, pohištvo, ure, gobeline, vezanine, čipke, brokate in pahljace, rezbarije iz lesa, slonove kosti, kamena itd., oljnathe slike, akvarele, miniature, porcelanine, steklenice in vseh vrst nippes, dalje tudi zlata in srebrna dela itd. Siegfried Spira, Dunaj I., Renngasse 14.

Ženitna ponudba!

Oženiti se bi želel s Slovenko, staro od 20—30 let; vdove brez otrok niso izključene. Sem 30 let star, rimokatolik, mali trgovec, gostilničar, posestnik hiše stranske ulice v Zagrebu. Slovenka bi morala imeti veselje do gostilne in da bi imela vsaj 4000 K dote. — Ponudbe s sliko je poslati do 18 t. m. pod št. »Slovenec v tujni 3962« upravnitvo »St. Naroda«. 3962

Samo za one kadičice, ki z ozirom na svoje zdravje radi izdajo na dan nekaj vinarjev več:

Modiano

klub

specijalitet

Po zdravniškem nasvetu niso niti stročnice niti papir potiskani a v obeh je z vodnim tiskom ime tvorničarja

meister, zdravnik v Wildenau, z. p. Aspah, Tirolsko, da Fellerjev fluid v vsakdanjem motenju in izpreminjevanju zdravja izbornu služi. Ali drug zdravnik, mediciner dr. Kittel, Praga, Kralj. Vinogradi, piše, da uporablja Fellerjev fluid že leta z izvrstnim uspehom. To ni reklama! Res je, da je to zdravilo dobro zoper različne bolezni. Naši čitatelji bi morali zategavoliti vedno

Za svojo bi rada oddala

radi odpotovanja v Ameriko, 3961

5letno deklico

prav lepe vnanosti. — Pojasnila pri g.

Bizjak, Ljubljana, Stari trg št. 9.

Močan vajenec

se takoj sprejme v trgovino z meš. blagom na deželi. — Dopisi na upravnitvo »Slov. Nar.« pod »H. H. 500/3957«. 3957

Dobre vinske sode

iz hrastovega lesa, prav močne.

od 400—700 litrov

proda po nizki ceni.

Fran Cascio, vinski trg.

Lingerjeva ulica št. 1. za Škofljo.

Kemična tvornica Traiskirchen pri

Dunaju, Lieblein & Co.

Cementna malta, beton, apnena malta napravi neprodorne za vodo samo

STEARIT

(obl. varovano.) 2291

Najidealnejše sredstvo za osušenja vseh vrst zadržanje talne vlažnosti.

Nepremočljive fasade z apneno malto.

Zastopstvo in zaloga: F. P. Vidic & Comp., Ljubljana

Korespondenca.

Dve mladi, izobraženi ter živahni gospici želita dopisovati z mladimi inteligentnimi gospodi. pod „2997/3939“, „3453/3939“ na upravnitvo »Slovenskega Naroda«. 3939

48 urah

Hernial - Dragée

ozdravi brez vbrizganja pri gospodih in damah vse bolezni spolovil, iztok, kapavico, bolezni v mehurju, kjer drugi pomočki odpovedo.

Škatlja (100 kom.) K 5.— 2 škatlji za 13 eno zdravljenje. — Izdeluje

Delta Laboratoire de Produits Chimiques à Paris

Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko: Lekarna Mariahilf, Budapešta, VI. Liszt Ferenc-tér 20 po povzetju ali ako se znesek pošlje napre.

Najsolidnejši vir

40 m dobrih ostankov za obleke K 18—
40 m izvrstnih ostankov zim. blaga „ 20—
30 m ostankov mod. blaga za obleke „ 18—
6 parov velikih rjuh „ 10—
100 kom. prima žepnih robcev „ 13—
tucat dobrih brisač „ 2-90
tucat prav težkih brisač „ 4-80
10 toplih zimskih rut „ 5—

Adolf Zucker, Plzenj št. 504 (Češko).

Razpošiljam samo po povzetju. Neugajajoče vzamem vsak čas nazaj. Vzorci se ne razpošiljajo. Najboljši dobavitelj za trgovce, krošnjare in sejmarje.

Stanovanje

z dvema sobama, kuhinjo in pritliklinami

iščeta za februar 2 osebi.

Ponudbe na upravnitvo »Slovenskega Naroda« pod »Stabil 550/3959«. 3959

Zastonj

in pošt. prosto dobi vsak na zahtevo moj

glavni katalog

s 400 slikami porabnih in darilnih predmetov vseh vrst.

Razpošiljalnica Jan Konrad, c. in kr, dvorni dobavitelj v Mostu št. 444 (Češko).

Nikljaste žepne ure K 4-20, srebrne ure K 8-40, nikljaste budilke K 2-90, ure na nihalo K 9, ure s kukavico K 8-50, gosli K 5-80, harmonike K 5—, samokres K 6—. Usnjato jekleno, manufakturno blago itd. v najbogatejši izbiri. Razpošiljanje po povzetju ali denar naprej. Brez rizika! Zamenja dovoljena ali denar nazaj.

Stanovanje

z dvema sobama, kuhinjo in pritliklinami iščeta za februar 2 osebi.

Ponudbe na upravnitvo »Slovenskega Naroda« pod »Stabil 550/3959«. 3959

Zastonj

in pošt. prosto dobi vsak na zahtevo moj

glavni katalog

s 400 slikami porabnih in darilnih predmetov vseh vrst.

Razpošiljalnica Jan Konrad, c. in kr, dvorni dobavitelj v Mostu št. 444 (Češko).

Nikljaste žepne ure K 4-20, srebrne ure K 8-40, nikljaste budilke K 2-90, ure na nihalo K 9, ure s kukavico K 8-50, gosli K 5-80, harmonike K 5—, samokres K 6—. Usnjato jekleno, manufakturno blago itd. v najbogatejši izbiri. Razpošiljanje po povzetju ali denar naprej. Brez rizika! Zamenja dovoljena ali denar nazaj.

Zanesljivega, treznega in izurjenega

strojnika

k Lanzovi lokomobili Josipdolske

parne žage 3955

se sprejme s 1. decembrom 1913.

Skušnje za kurjača in strojnika so pogoj za sprejem. Ponudbe s prepisi spriceval, katerih se ne vrne, s popolnim opisom dosedanjega službovanja je vpslati upravi graščine Josipdol, pošta Ribnica na Štajerskem. 3963

Izlet na Brioni.

Vljudno naznanjam, da se izlet na Brionske otoke ne vrši 15. novembra ampak v sredo in četrtek dne 19. in 20. novembra t. l. in sicer s sledečim vspešdom: 19. novembra odhod z brzovlakom, ki odpelje iz Ljubljane ob 6³⁰ h jutraj. V Divači je zadržek. V Pulj pride vlak ob 1¹⁵ h popoldne. V Pulju ogled znamenitosti kakor: arsenala, vojnihi ladij itd. Drugi dan, 20. novembra odpluje parobrod ob 9. uri dopoldne na Brione, eno uro morske vožnje. Z velespoštovanjem

Na Brionih je skupni obed. Odhod iz Brionov je ob 5. uri popoldne, iz Pulja se odpeljemo z brzovlakom ob 6³⁰ popoldne domov. Pelje se pa vsak posameznik lahko poljubno, da je le 20. novembra na Brionih. Izleta se smejo udeležiti tudi negostilničarji in dame. Opomniti je, da bodo stroški neznatni. Vsak udeleženec naj blagovoli naznaniti udeležbo vsaj do 14. novembra spodaj podpisnemu.

A. Milavec, Logatec.

Št. 9490/V. u. 3967

Razglas.

Mladenci, ki so rojeni leta 1895, stopijo s 1. januarjem 1914 v črno-vojno dolžnost.

Zaradi zabeleže se je vsem leta 1895. v Ljubljani rojenim mladencem, ne glede na pristojnost in pa zunaj Ljubljane rojenim, v Ljubljano pristojnim mladencem

do 1. decembra t. l.

zglasiti v mestnem vojaškem uradu, v »Mestnem domu«, prvo nadstropje. Izkazila o domovinstvu (domovnico, delavsko in poselsko knjižico) je prinesiti s seboj.

Bolne, odsotne in zadržane mladence morejo zglasiti sorodniki.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 1. novembra 1913.

OXO

so kocke poznavatelja. Izdeluje jih edino le

Liebig-ova

družba največja izdelovateljica mesnih izvlečkov na svetu, in dajejo po svoji sestavi iz najbolj-šega mesnega izvlečka pravo govejo juho.

OXO

kocke za govejo juho

so kocke poznavatelja. Izdeluje jih edino le

Liebig-ova

družba največja izdelovateljica mesnih izvlečkov na svetu, in dajejo po svoji sestavi iz najbolj-šega mesnega izvlečka pravo govejo juho.

OXO

kocke za govejo juho

so kocke poznavatelja. Izdeluje jih edino le

Liebig-ova

družba največja izdelovateljica mesnih izvlečkov na svetu, in dajejo po svoji sestavi iz najbolj-šega mesnega izvlečka pravo govejo juho.

OXO

kocke za govejo juho

so kocke poznavatelja. Izdeluje jih edino le

Liebig-ova

družba največja izdelovateljica mesnih izvlečkov na svetu, in dajejo po svoji sestavi iz najbolj-šega mesnega izvlečka pravo govejo juho.

OXO

kocke za govejo juho

so kocke poznavatelja. Izdeluje jih edino le

Liebig-ova

družba največja izdelovateljica mesnih izvlečkov na svetu, in dajejo po svoji sestavi iz najbolj-šega mesnega izvlečka pravo govejo juho.

OXO

kocke za govejo juho

so kocke poznavatelja. Izdeluje jih edino le

Liebig-ova

družba največja izdelovateljica mesnih izvlečkov na svetu, in dajejo po svoji sestavi iz najbolj-šega mesnega izvlečka pravo govejo juho.

OXO

kocke za govejo juho

Na hrano in stanovanje

se sprejme gospodična po primerni ceni takoj 3956

na Dunajski cesti št. 23, pritrilje.

Jabolčnik

iz najboljših leg Štajerske, čist, prirod-

nodnopristen, od 10 litrov naprej, raz-

pošilja po povzetju liter za 20 vin.

Jurij Jožef Stelzer, Wetzelsdorf pri Gradcu.

Službo išče začetnica

3938

kontoristinja

absolventinja trgovskega tečaja z odličnim uspehom. Zmožna slovenščine in nemščine, stenografije, korespondence in knjigovodstva. — Pojasnila daje upravnitvo »Slovenskega Naroda«.

Odda se takoj v najem ali na račun

staroznana 3949

gostilna na Dolenjskem.

Za obrtnike ali vpok. uradnike zelo

ugodna prilika. Zraven gostilne je ob-

širno gospodarsko poslopje, dobi se tudi

poljubno zemljišče. Pogoji zelo ugodni.

Nekaj kavcije (ali póroke) se zahteva.

Več pove upravnitvo »Slov. Naroda«. 3963

Izlet na Brioni.

Vljudno naznanjam, da se izlet na Brionske otoke ne vrši 15. novembra ampak v sredo in četrtek dne 19. in 20. novembra t. l. in sicer s sledečim vspešdom: 19. novembra odhod z brzovlakom, ki odpelje iz Ljubljane ob 6³⁰ h jutraj. V Divači je zadržek. V Pulj pride vlak ob 1¹⁵ h popoldne. V Pulju ogled znamenitosti kakor: arsenala, vojnihi ladij itd. Drugi dan, 20. novembra odpluje parobrod ob 9. uri dopoldne na Brione, eno uro morske vožnje. Z velespoštovanjem

Na Brionih je skupni obed. Odhod iz Brionov je ob 5. uri popoldne, iz Pulja se odpeljemo z brzovlakom ob 6³⁰ popoldne domov. Pelje se pa vsak posameznik lahko poljubno, da je le 20. novembra na Brionih. Izleta se smejo udeležiti tudi negostilničarji in dame. Opomniti je, da bodo stroški neznatni. Vsak udeleženec naj blagovoli naznaniti udeležbo vsaj do 14. novembra spodaj podpisnemu.

A. Milavec, Logatec.

